SỐ RIÊNG NGÀY THỨ HAI 21 VÀ THỨ BA 22 OCTOBRE 1929

Trung Bắc Tân Văn

中北新聞

MỖI NGÀY RA MỘT SỐ

GIÁ MUA CÓ HẠN

	Tờ buổi trưa	Tờ buổi tối	Cả hai tờ
Cả năm	3$00	6$00	8$00
Sáu tháng	1.60	3.20	4.00
Ba tháng	0.90	1.80	2.00
Một tháng			1.00

Nam-kỳ và ngoại-quốc phải trả thêm tiền cước

Toutes les lettres destinées à la rédaction doivent être adressées au directeur
65, Rue Jules Ferry, Hanoi

Fondateur : P. H. CHNEIDER
Directeur : NGUYỄN-VĂN-VĨNH
Rédacteur en chef : NAM-HUY-LỰC
Administrateur gérant : NGUYỄN-V-LOÁN

Adresse télégraphique : TRUNGBẮCTÂNVĂN HANOI
Téléphone N° 180

Ban-báo có in một tờ phụ-trương ra buổi trưa bán lẻ 1 xu

PUBLICITÉ
Tarifs spéciaux suivant catégories d'entreprises ou de produits.

Prix moyens, dernière page :	
Une seule insertion	0 $ 30 la c/m
Contrat annuel	●
Par centimètre et par insertion	0 $ 15 le c/m
Annonces judiciaires et légales	1 $ 50 le c/m
Petites annonces classées	0 $ 10 la ligne

DÉPOT LÉGAL INDOCHINE N° 42137

BAOQ DÔIZ GIAQ

Bản-quán có lời kính-cáo độc-giả quí-khách biết rằng, từ đầu tháng *Novembre* trở đi, mỗi ngày chỉ in ra một kỳ thôi, mà in ra sớm.

Số trang thì bình thường 4 trang, khi có nhiều việc sẽ thêm trang mà cũng cứ bán một giá, mỗi số **HAI XU**.

Mua có hạn thì tính thêm tiền cước gửi.

Một tháng	0$60
ba tháng	1.60
sáu tháng	3.00
một năm	6.00

Báo sẽ in ra buổi trưa.

Đối với những nhà mua báo hạn trả tiền trước rồi, thì bản-quán xin châm chước như sau nay:

Các ngài nào mua báo buổi trưa ba tháng, sáu tháng, hoặc một năm, mà trả tiền rồi, thì sẽ có báo đọc cho đến hết hạn. Còn ngài nào chưa trả tiền thì phải theo giá mới. Đó là một lẽ công bằng, chứ không phải là bản-quán có vị riêng các ngài trả tiền rồi. Bởi bản-quán đổi lại, cho nên phải chịu thiệt-thòi đối với các ngài đã mất tiền trước, bản-quan đã có biên-lai giao-ước gửi báo cho đến ngày nào, thời xin sẽ gửi báo cho tới ngày đó.

Còn các ngài mua cả hai tờ báo mà trả tiền rồi, thì xin sẽ tính cái số tiền dư mà gửi luôn báo cho bù chỗ tiền dư đó. Bản-quán sẽ liệu cả âm-chước tính cho chẳng ngày chẳng thang xin có hơn thiệt một vài ngày, các ngài châm-chước cho tiện việc. Còn ngài nào chưa trả tiền thì xin cứ tính giá cũ cho đến cuối tháng này, còn từ đầu tháng sau trở đi thì tính giá mới.

Bản-quán sở dĩ phải đổi đi đổi lại như thế, cũng là cốt lấy cho vừa ý các ngài khỏi phải suy bì với các báo khác, thật là một việc bất đắc dĩ.

Ước gì lần này là nhất định, để sau này không phải tính toán lôi thôi nữa.

T. B.

Thâyl trof do'if nay

III

«Vì thế học trò và cha anh học-trò đối với thầy mới sinh ra nhiều chuyện rắc rối lôi thôi. Ở đời chỉ là một sự báo thù, mình đãi người có hậu thì mới mong người ở hậu với mình. Trong sách chữ nho có câu: « Cho ta quả đào, thì ta đền ơn bằng quả mận ». Một bực hiền triết đời xưa có nói: « Đãi ta là bực quốc-sĩ, thì ta theo cách quốc-sĩ mà đền lại, đãi ta là bực người thường thì ta lại theo cách người thường mà đền lại ». Thầy đối với trò, chỉ chuyên theo cái mục-đích cầu lợi, không có lòng âu yếm thương xót, mà hết lòng gây dựng thành, thế mà lại muốn cho học trò tôn trọng yêu mến mình, coi mình là ân-nhân, kính mình như cha mẹ, thì có thể nào được không. Vậy bây giờ học trò đối với thầy, phần nhiều đem lòng khinh rẻ phụ bạc, tưởng cũng không nên đổ lỗi cả cho học trò được».

Phải, cứ lẽ thẳng thì vẫn là như thế, nhưng tôi trộm tưởng rằng đời nào cũng thế, nước nào cũng thế, muốn trong tay có được một nghề để nuôi thân, tất phải nhờ có người vẽ bảo mới được, ơn của thầy cũng không phải là nhỏ. Sau người sinh dưỡng mình, thì đến người dạy bảo mình, ta cũng nên biết ân, mà ăn ở theo cách trung hậu. Đã đành rằng thầy giáo đời nay, phần nhiều không được đứng đắn, và đối với học trò, phần nhiều cũng không có tình nghĩa thâm trọng, như phần nhiều các thầy học chữ nho ngày xưa, nhưng làm học trò thì nên nghĩ rằng thầy dạy mình công phu cũng thật là khó nhọc, sau này mình có thành nghề thành nghiệp, tìm được cách sinh hoạt ở đời, thì cái người dẫn đường chỉ lối cho mình, ta cũng không nên quên nhãng đi hẳn, vả lại, không kể là thầy công hay là thầy tư, nhưng đã là thầy, thì thế thống cũng vẫn là tôn nghiêm, ta chính nên ở lòng kính trọng, thì mới phải đạo làm người, há nên ở trong trường thì thầy bảo không vâng lời ra khỏi trường thì thầy thầy không ngả mũ, tự đặt mình vào hạng người không giáo-dục để cho thiên-hạ chê cười. Cha anh học-trò thì nên nghĩ rằng con em mình đến tuổi đi học, thì sự dậy dỗ gửi cả ở trong tay ông thầy, ông thầy thay mặt cha anh ở nhà trường, sự học vấn và mệnh-vận của con em mình, toàn trông cậy vào ông thầy cả. Nếu mình đối với thầy mà đem lòng rẻ rúng, thì mình là người quên ơn phụ nghĩa, cũng là một việc không hay, mà thầy học thầy thế, cũng đem lòng chán nản, về việc dạy dỗ, tất lại trễ nải thêm, sau nữa là con em theo tấm gương xấu của mình, cũng đem lòng khinh rẻ thầy, lời thầy truyền ắt không tuân theo, bài thầy cho tất không học tập, về đường hạnh kiểm và về đường học vấn của con em, thật cũng có nhiều phần hư hại. Vả lại, ở thầy trong học, vẫn là cái tục tốt của ta xưa kia, thật là một cái quốc-túy của mình, tỏ ra là một dân-tộc có lòng trung hậu. Dẫu rằng bây giờ thì thế có thay đổi, cách giáo-dục có khác xưa, mà cái tinh nghĩa thầy trò thì bao giờ cũng thế, ta nên hết sức giữ lấy cái hay của mình, trước là có ích lợi về sự học vấn của con em mình, sau nữa là giữ được cái tục trung hậu của mình, cho cái quốc-túy của mình đã mấy nghìn năm, không tự mình làm hư hỏng đi mất. Bà con có con em theo học, chỉ xin nhớ lại những câu tục-ngữ rất có ý vị của ta: « Yêu cho vọt » câu: Không thầy đố mày làm nên », câu: « Muốn con hay chữ thì yêu lấy thầy » đối đãi với thầy, không cứ là thầy trường công hay là thầy trường tư, ta cứ một lòng kính trọng, để treo tấm gương sáng cho con em theo thì hay lắm.

(*Còn nữa*)

H. T. B.

Kuôcq ngu'w mo'iq
á ơ ư thì viết a' o' u'
đ viết d, đ viết γ, q viết k
Na'm yâuq :
sa'cq, huyềnf, na'ngj, hoix, ngaw
q . f j z w

Tin thêq-gio'iq

Tàu bể đắm ở Na uy

Ở miền bể Na uy có một tàu lớn, tàu *Capsizze* đụng phải tảng khác bị đắm. Bảy người thủy-thủ chết đuối.

Chánh phủ Pháp trừ các việc nhiễu động cộng-sản

Tân ấn tra xét mọi việc nhiễu động cộng-sản, lại kháng cáo thêm 60 người nữa trong đảng ấy. Trong số ấy có 4 ông thứ dân nghị viên là M. Marty hiện bị giam, ông Du los, và ông Doriot đi trốn, và ông Cachin. Số người bị kháng-cáo hiện là 168 người, cam về tội âm mưu bại sự bình an ở trong và ở ngoài.

M. Vaillant Couturier cam tội âm mưu phá sự bình an. Các ông chủ trương báo *Humanité* bị cam tội đồng phạm, là MM Cacain, Vaillant-Couturier, chủ nhiệm, Gayman và Fonsemer, tổng thư ký và quản lý.

Chiêm - hạm « Tourville » tại Saigon

Tin Saigon ngày 19 octobre 1929

Chiều hôm qua, tại tòa xử-trưởng có trương đăng kết thề, đặt cuộc khiêu vũ để hoan nghênh chiến-hạm « *Tourville* » mới tới nơi. Quan Đốc-lý cùng các ông hội-viên thành-phố đứng ra tiếp đón các quan chức đến dự cuộc vui ấy, là quan Thống-đốc Krantheimer, quan nguyên-soái Fancerieu, ông hạm-trưởng Odendal.

Cuộc vui ấy thật được huyên-náo, mỗi khúc mới giải-tán.

Việc Trung-hoa

Ngày 14 octobre 1929

Sắp bố trí của quân trung ương đánh Quân Phùng ngọc-Tường

Một sở quan ở Bắc-bình có tiếp được tin ở Nam-kinh nói rằng trung-ương chia quân làm ba đạo tiến đánh quân Phùng-ngọc-Tường, đạo do Vương-kim-Vương, Thanh-hữu-Hàm Hà-phục-Cừ đốc suất hợp-đoàn lập ở Trung châu, đạo nam thì quân Hồ-Vĩ hợp ở thành Tương-dương phía bắc Hồ-bắc, đạo tây quân Đường-Lâm do Tề-xuyên vin Thiểm-tây, cộng 15 vạn quân, dự định một tháng hoàn tất hai tỉnh Thiểm tây, Cam-túc.

Lại có tin nói rằng chính-phủ trung-ương sắp bại viên tổng-chỉ huy trong đạo quân đánh Phùng-ngọc Tường, một là Đường sinh-Trí, hai là Hà-đông-Khâm.

Lại có tin rằng đối với việc quân Phùng làm phản lần này, chính phủ trung-ương đã rõ đã dự bị một cách chắc chắn, hiện đã hai đường Lũng-hải, Bắc Hàn tiến-quân, hai bộ quân của Đường sinh-Trí và Lưu-Trí có chừng mười vạn trở lên, đều là quân tinh-nhuệ không-tính số có thể tha tập nổi được mặt tây bắc. Tổng-bộ sẽ đặt ở Hán-Khẩu hành doanh đặt ở Tế châu đến khi cần ra, Tưởng

Ngày 12 octobre Tưởng-giới-Thạch trận tập hợp Đường sinh-Trí, Hà-đông Khâm, Cừu-hồ-Đức và Cát-kinh-Âu, Du-phi Dương họp bàn cái kế hoạch đánh quân Đông-bắc (*Dịch báo Tân*)

Ngày 17 Octobre 1929

Việc chiến-tranh với nước Nga

Cập nhật tin. — Nước Trung-hoa đã lấy lại được Labassourou. Nước Trung-hoa công-nhận rằng trong khi người Nga đánh thành ấy, hai chiếc phóng thuyền Trung-hoa bị đắm, và 50 người Trung-hoa chết đuối. Nhưng họ lại nói người Nga cũng mất ba chiếc phóng-thuyền, và trong 18 chiếc tàu bay dự cuộc lại mất hai cái.

Bắc-bình. — Tổng-lãnh-sự-quan của bình gia nước Nga ở Vẫn-đông tự thuật trận đánh nhau ở Hélasourou, có nói đã thấy là một bài học cho người Trung-hoa, vì nước Nga chưa sự hòa hình, nhưng người Nga không muốn để cho người Trung-hoa chết đuối.

Cái thái độ của Diêm-lích Sơn

Bắc-bình. — Thống-nguyên phái là tướng Diêm-lích-Sơn, nay trở nên nơi trung-tâm-điểm về việc chính-trị ở Trung-hoa. Bởi hiện các nơi đều đây điều-đình với Diêm-lích-Sơn, vì tới cuộc thái hòa nay ở trong tay Diêm. Mà cái thái-độ của Diêm thì thiên-hạ suy-nghĩ lắm. Hiện Diêm đương bộ-nghị với Phùng-ngọc-Tường ở nhà riêng của Phùng ở Wou an, và có truyền-bố rằng cuộc hội-nghị bốn năm ngày mới xong, ấy tuy mà ở phía bắc lính Hồ-bắc thì vẫn đánh nhau

Việc hành-động của Tưởng-giới Thạch

Bắc kinh. — Tưởng-giới-Thạch đã đi Hàn-khẩu để chỉ-huy quân lính đánh nhau với Quốc-dân-quân. Tưởng mong rằng nhờ Diêm-lích Sơn đứng làm trung-gian, sẽ đều đình được hòa.

Quân Quảng-châu thắng lợi

Hương cảng — Quân Quảng-châu đã chiếm được Nam-ninh (Quảng-tây) Nam vậy chiến sự ở mặt ấy có thể xong như là xong rồi.

Việc hàng-không

Tương hải — Sáng thứ hai 21 Octobre sắp tới *China National Corporation* khánh-thành đường hàng-không từ Thượng-hải đến Hán-khẩu. Đăng kiểu tàu bay *Loening* có thể chở được sáu người hành khách, và mỗi tàu hai người cầm máy. A. R. I. P.

CUÔC THI

(Văn lục-bát)

Văn hành công khí
(文衡公器)

Sự rọc phách giấu tên là muốn giữ cho việc điểm-duyệt được rất công-bằng thì các quyển văn hay mới không đến nỗi chìm đắm. Vì thế mà cách đóng quyển viết bài thế nào, bản-quán đã đăng. rõ ở mấy kỳ báo trước. Có nhiều ngài không theo thể lệ, cứ viết cả hai mặt và khi viết bài xong, lại kỳ thêm mấy chữ tên ở liền cuối bài, thế thì còn giấu tên sao được.

Xin nói để các ngài biết rằng: sự giấu tên không phải là giấu ai cả, chính là chỉ giấu các quan trong hội-đồng Điểm-duyệt mà thôi. Khi cộng điểm số rồi bây giờ sẽ hợp phách thì mới thật là « Văn hành công khí » vậy.

B. Q.

Cái vấn đề độc lập của Phi - luật - tân

Xem vào nguyên-lão nghị-viện Hoa-kỳ quyết nghị về cái vấn đề độc-lập của Pai-luật-tân, và định rằng vấn-đề ấy chưa phải bàn với cái vấn đề quan-thuế thì tỏ rằng nghị-viện Hoa-kỳ ưng bàn đến khoản của ông nguyên-lão nghị-viện Kinh xin định thời-kỳ nhất định cho Pai-luật-tân độc lập. Sau ngày lễ Noël sẽ bàn đến khoản ấy.

Đáng dân chủ Hoa-kỳ cho rằng cho Pai-luật-tân độc lập thì trừ được việc Pai-luật-tân cạnh tranh với Hoa-kỳ trong nghề chế đường hạn chế các sản vật Pai-luật-tân nhập cảng được miễn thuế.

Ông nguyên trưởng nguyên-lão nghị-viện Pai luật-tân, là M. Quézon hiện ở bên Trung-hoa nay mai sẽ trở về Pai-luật-tân để lập một hội đồng sang Hoa kỳ để động cho cái vấn-đề độc-lập.

Cổ thời tư-tưởng

I. — Thân thể

Thân là mình, thế là đời, gồm đủ cả sự-trạng và cảnh-ngộ trong cõi nhân-sinh gọi là thân-thể, càng theo đuổi càng dằng co càng dẫy dụa, càng quấn-quit, bao nhiêu người đã từng cười khóc, sướng khổ, thua được, nổi chìm, ở trong thân thể, mà vẫn chưa cắt nghĩa rõ ra được là cái gì. Trừ những kẻ ngu-ngốc ngoài sự đói ăn khát uống sáng làm tối ngủ, không kể làm chi, còn những kẻ đã cảm-xúc và lịch-duyệt với thân-thể, có khi coi như viên đường phèn, ngậm lâu xem ngọt thế nào, có khi coi như hạt hồ-tiêu, nhấm kỹ xem cay thế nào, lại có khi coi như hòn đá cuội, thử để lên đầu lưỡi, đưa đi đưa lại, nhấp dọng xem có mùi mẽ gì không.— Rút cục lại tinh quái đến đâu, sành sỏi đến đâu, cũng không nhận ra được cái chân-vị. Một nhà thi sĩ đời trước có phê-bình mấy câu như sau này: « Tự lúc trời đất mới chia hỗn-mang, mới sinh ra người đã có cái vị thân-thể thế rồi, cũng hệt như đồ ăn đồ uống của người, dã từng nấu bằng lửa Toại-nhân, nung trong lò Nữ-oa, ăn với thóc Hậu-tắc, uống với rượu Đỗ sơn phạ với thuốc Thần nông, chớ bao giờ người hết thì thân-thể hết ». Sau ông Thánh-thán phê-bình thêm: « Thân-thể như hàm răng, mọc lúc trẻ chưa biết mùi đời, rụng lúc già đã nếm trải nhiều rồi. — Tính người thích chua chát cay đắng hơn ngọt bùi, vì ngọt bùi hay chán; lại hay thích cái gì rón rắn, như cái sụn, cái xương, chẳng khác gì câu chuyện gân gà của Tào tháo. Lúc có răng người ăn những thứ vô vị, mà không biết, lúc không răng người biết là vô vị mà vẫn ăn. Vậy thân-thể có thể chia làm hai thời-kỳ; lúc có răng như lúc ở trong đồ-trường, ham được cay thua, rút cục được thua đều là vô-vị, lúc không răng như lúc đã ở cực-ngoại mà xem thấy ai được cũng mừng, thấy ai thua cũng tiếc, dầu biết rõ những sự được thua ấy không quan thiết gì đến mình, mà vẫn còn như hơi thèm hơi nghiện, ngay những tuổi mắt lòa đầu bạc, tay run chân mỏn, cũng chưa nguội lạnh được tấm lòng lưu-luyến ». Theo những lời phê-bình ở trên này, thì ra có thân tất có thế, có thế tất có thân, công-lệ tự trước đời Bản-cổ định ra, dù ai muốn xa chạy cao-bay, cũng không thoát khỏi ra ngoài vòng được. Ai đọc đến những câu ở trong Tần-Cung-Oán: « Mới chôn rau đã mang tiếng khóc, đem nhân-duyên nhuộm mùi tả-dương », mà chả than-thở ngậm-ngùi vì nỗi nhân-quả dở-dang, vì nỗi quang-âm vi-vụt, rồi trách cả đến hóa-nhi đa-sự, sinh ra thân bày ra thế để làm gì. Vì thế Phật-gia cho là nghiệp-chướng, Lão-gia cho là kỷ-sinh. Nghiệp chướng tức là cái kiếp của luân-hồi, còn gì nặng nề bằng, kỷ-sinh tức là cái đời của phù-du còn gì mỏng-mảnh bằng. Muốn cho thoát khỏi cái vòng hay rũ sạch cái lụy thân-thể, Phật-gia đem lịch-diệt để xúy-xóa đi, Lão-gia đem thanh tĩnh để quán bằng đi. Hai lý-thuyết ấy không phải là không cao, song dùng để thực-hành, thật là khó quá. Nếu thân-thể xóa được, thì căn-khôn lặng ngắt, vũ trụ im-lỏ, ngày như ngày đêm như đêm, tháng như tháng, năm như năm, trong bao nhiêu người, bao nhiêu hội, bao nhiêu vận bao nhiêu thế, vơ vơ cả sinh sinh hóa hóa cùng lỗ vào trong túi không không, còn khác gì những lúc hồng-hoang, cả thế-giới mờ mờ mịt mịt. Nếu thân thể quên được, thì cổ kim là tuồng hề, hình-hài là gỗ đá, mặt đường không cao thấp, dòng

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường
Từ microfilms trường Đại Học Cornell

nước không dực trong, sét dậy sắm rền, cùng ai hưng khởi, trăng thanh gió mát, cùng ai bàn-hoàn, rồi phong-trần tang-hải, nhắp chung nước giấc tràng niên, chung hiểu gian tà, trốn lẫn cảnh đồng vô chủ, chúng ta có thể tất cả đến sử-sách, lấp cả suối văn-chương, phá cả chợ thị-phi, cất cả cầu hưng phế, cùng rủ nhau trở về đời thái-cổ, làm bạn bè với họ Vô-Hoài. Nhưng thứ hỏi xưa nay đã ai xóa được quên được thân-thể chưa, ta vẫn chịu phủ ngưỡng ở trong vòng đào-trù mà sắt cái hợp đồng thuốc là bằng bao phải tên phạt 1 tháng tù.

Thợ đầu em ăn cắp của thợ cả — Ng-văn-Việt là thợ may làm công cho một người tên là Hà-văn-Xo là thợ cả ở phố Mới nhận khi người ấy đi vắng. Ăn cắp một tấm lụa và bốn cái quần tô trên đó. Tòa phạt Ng-văn-Việt 3 tháng tù.

Bội tín. — Chu-văn-Tính làm nghề bán tơ lụa, làm giấy nhận của cô Hiệu Kim-hoàn tên là Ng-văn-Hiu ở phố hàng Bạc người bạn để vàng đồng giá là 504$00 để bán ăn hồi-tiền mà hẹn trong 15 ngày thì đem tiền lại trả. Vì đã quá hạn không thấy trả, nên cô hiệu đi thưa là bội tín. Nay người mẹ đã xin hoàn lại số tiền ấy rồi tòa lượng phạt Chu-văn-Tính 6 tháng tù án treo và bắt phải trả số tiền ấy trả cho hiệu.

Cướp đường. — Nguyễn-văn-Văn, làm nghề cu-ly một hôm vào hồi 7 giờ tối thấy một người tên là Nguyễn-hữu-Tuân cầm một chuỗi tiền trinh cả thảy là 1380 đồng đi ở phố Bờ sông liền chạy vội đón đường đằng trước đến chỗ quãng vắng rồi cướp giật lấy đưa cho đứa đằng đằng chạy mất. Tòa phạt Nguyễn-văn-Văn sáu tháng tù.

Kẻ cắp ở trên xe hỏa. — Nguyễn-v-A, làm nghề bán bạo ở trên xe hỏa bị bắt được móc tài một người tải thịt và bánh cáo tính ăn ăn cắp vì tiền phải tòa phạt 4 tháng tù.

Ăn cắp rượu của chủ. — Phùng-v-Thức, làm bồi cho M. Emile ở Sơn-tây ăn cắp hai chai rượu của chủ. Vũ-tiến-Chính vẫn làm bồi cũng ở nhà. Tòa phạt tên Thức ba tháng tù và 16 quan và tên Chính 2 tháng tù và 16 quan.

Tòa Thượng-thẩm

Những việc xử tại phiên tòa Thượng-thẩm sáng hôm nay:

Bọn cướp có súng. — Đêm hôm 13 rạng ngày 14 tháng 4 tây năm nay, một bọn gian phỉ có súng ống vào nhà một người tên là Ng-v-Cối ở hương Lập-thành, tỉnh Vĩnh-yên ăn cướp một số tiền là 200$00. Khi bọn cướp ấy vào bắn phát một người nhà khẽ chủ bị thương. Xét thì bắt được tên Ng-v-Song và Ng-v-Nhiều mà sáng thì của Hà-tiến-Lực cho mượn. Tòa Nam án tỉnh Vĩnh-yên phạt tên Song và tên Nhiều mỗi tên 15 năm khổ sai vì tội ăn cướp, vì thế hai tên ấy phải bồi thường 200$00 cho khổ chủ, Hà-công-Lực 1 năm tù vì tội chứa chấp không có giấy phép. Còn tên Ng-v-Chân tức Lý Tạo cũng can vì việc ấy thì được tha. Tòa Thượng-thẩm giảm cho tên Song và tên Nhiều mỗi tên xuống 10 năm khổ sai, y án phạt tên Lực và tha tên Chân.

Bình chết người. — Năm tháng 5 tây năm nay, vì chuyện hình Nguyễn-văn-Nhi cùng với người là Nguyễn-văn-An cầm cuốc mai đánh một người làng tên Chuyện bị nhiều vết thương rồi thì Tòa Nam-án tỉnh Haidương phạt tên Nhi và tên An mỗi tên 5 năm khổ sai và bắt phải liên đới với nhau bồi thường cho nhà người bị đánh chết. Tòa phạt tên Nhi 5 năm tội đã vì tiền bồi thường. Còn án phạt tên An thì không xét vì tiền ấy không chấp án.

Ăn cướp. — Đêm hôm 13 rạng ngày 14 tháng 3 tây một bọn gian phỉ có súng 10 đứa cầm dao và gậy vào nhà một người tên là Phạm-văn-Bình ở làng Phú-liễu ăn cướp quần áo và một con trâu. Khi bọn cướp ấy đang làng và trên đình đuổi đánh bắt được một đứa tên là Nguyễn-đăng-Đ nghề làm ruộng. Hồi tên ấy vẫn chối quanh không chịu tố-giác những tên đồng-đảng. Tòa Nam-án phạt tên Đ 3 năm tù và 10 năm quản-thúc. Tòa thượng-thẩm y án.

VIỆC HANOI

Thời tiết

7 giờ	26 độ
15 giờ	29 độ

Giá bạc. — Kể từ ngày 21 Octobre 1929, giá bạc ở kho Nhà nước định là 10 f 60.

Thời giờ quốc trái:

Ngày 15 Octobre 1929

3 %	hoàn đầu	86 f.	55
3 %	hoàn đầu	»	
4 %	vĩnh viễn 1917	96 f.	50
4 %	» 1918	96 f	40
6 %	» 1920	105 f.	75
5 %	hoàn đầu 1920	130 f.	15
4 %	1925	124 f.	90

Ngày 18 Octobre 1929

3 %	vĩnh-viễn	78 f.	50
5 %	1916-1916	105 f.	00

Tin tàu. — Tàu *Canton* đến ngày thứ tư 23 octobre hồi 10 giờ sáng ở Haiphong sẽ chạy đi Hongkong. Các thư từ ở Hanoi sẽ mang xuống Haiphong chuyến xe lửa 20 giờ 4 phút tối thứ ba 22 octobre.

Đông-dương đại hội-nghị. — Xin nhắc lại rằng Đông-dương Đại hội nghị (Grand conseil) ngày mai là thứ ba hồi 9 giờ sẽ họp tại nhà đại-đài trường Cao đẳng, đường Bobillot.

Kỳ thi cấp bằng về chức tư-pháp tại thuộc địa. — *Quan-bộ* ngày 8 octobre có đăng nghị-định năm 7 octobre định đến ngày 9 janvier 1930 sẽ mở kỳ thi thứ nhất để cấp bằng về chức tư-pháp tại thuộc-địa.

Các nhà An-nam sang-trọng dùng toàn thuốc lá MELIA (giấy đỏ) thết khách.

Tại Tòa án

Tòa Trừng-trị

Những việc xử tại phiên tòa Trừng-trị sáng hôm nay:

Con đỗ bất lương. — Phạm-trị-Hai ở làm sơn đã rủ một người tên là Phạm-hữu-Hợp bị bắt được quả tang ăn cắp của chủ mất cái hộp đựng thuốc lá bằng bạc phải tòa phạt 1 tháng tù.

Thợ đầu em ăn cắp của thợ cả — Ng-văn-Việt là thợ may làm công cho một người tên là Hà-văn-Xo là thợ cả ở phố Mới nhận khi người ấy đi vắng. Ăn cắp một tấm lụa và bốn cái quần tô trên đó. Tòa phạt Ng-văn-Việt 3 tháng tù.

Bội tín. — Chu-văn-Tính làm nghề bán tơ lụa, làm giấy nhận của cô Hiệu Kim-hoàn tên là Ng-văn-Hiu ở phố hàng Bạc người bạn để vàng đồng giá là 504$00 để bán ăn hồi-tiền mà hẹn trong 15 ngày thì đem tiền lại trả. Vì đã quá hạn không thấy trả, nên cô hiệu đi thưa là bội tín. Nay người mẹ đã xin hoàn lại số tiền ấy rồi tòa lượng phạt Chu-văn-Tính 6 tháng tù án treo và bắt phải trả số tiền ấy trả cho hiệu.

Cướp đường. — Nguyễn-văn-Văn, làm nghề cu-ly một hôm vào hồi 7 giờ tối thấy một người tên là Nguyễn-hữu-Tuân cầm một chuỗi tiền trinh cả thảy là 1380 đồng đi ở phố Bờ sông liền chạy vội đón đường đằng trước đến chỗ quãng vắng rồi cướp giật lấy đưa cho đứa đằng đằng chạy mất. Tòa phạt Nguyễn-văn-Văn sáu tháng tù.

Kẻ cắp ở trên xe hỏa. — Nguyễn-v-A, làm nghề bán bạo ở trên xe hỏa bị bắt được móc tài một người tải thịt và bánh cáo tính ăn ăn cắp vì tiền phải tòa phạt 4 tháng tù.

Ăn cắp rượu của chủ. — Phùng-v-Thức, làm bồi cho M. Emile ở Sơn-tây ăn cắp hai chai rượu của chủ. Vũ-tiến-Chính vẫn làm bồi cũng ở nhà. Tòa phạt tên Thức ba tháng tù và 16 quan và tên Chính 2 tháng tù và 16 quan.

Tòa Thượng-thẩm

Những việc xử tại phiên tòa Thượng-thẩm sáng hôm nay:

Bọn cướp có súng. — Đêm hôm 13 rạng ngày 14 tháng 4 tây năm nay, một bọn gian phỉ có súng ống vào nhà một người tên là Ng-v-Cối ở hương Lập-thành, tỉnh Vĩnh-yên ăn cướp một số tiền là 200$00. Khi bọn cướp ấy vào bắn phát một người nhà khẽ chủ bị thương. Xét thì bắt được tên Ng-v-Song và Ng-v-Nhiều mà sáng thì của Hà-tiến-Lực cho mượn. Tòa Nam án tỉnh Vĩnh-yên phạt tên Song và tên Nhiều mỗi tên 15 năm khổ sai vì tội ăn cướp, vì thế hai tên ấy phải bồi thường 200$00 cho khổ chủ, Hà-công-Lực 1 năm tù vì tội chứa chấp không có giấy phép. Còn tên Ng-v-Chân tức Lý Tạo cũng can vì việc ấy thì được tha. Tòa Thượng-thẩm giảm cho tên Song và tên Nhiều mỗi tên xuống 10 năm khổ sai, y án phạt tên Lực và tha tên Chân.

Bình chết người. — Năm tháng 5 tây năm nay, vì chuyện hình Nguyễn-văn-Nhi cùng với người là Nguyễn-văn-An cầm cuốc mai đánh một người làng tên Chuyện bị nhiều vết thương rồi thì Tòa Nam-án tỉnh Haidương phạt tên Nhi và tên An mỗi tên 5 năm khổ sai và bắt phải liên đới với nhau bồi thường cho nhà người bị đánh chết. Tòa phạt tên Nhi 5 năm tội đã vì tiền bồi thường. Còn án phạt tên An thì không xét vì tiền ấy không chấp án.

Ăn cướp. — Đêm hôm 13 rạng ngày 14 tháng 3 tây một bọn gian phỉ có súng 10 đứa cầm dao và gậy vào nhà một người tên là Phạm-văn-Bình ở làng Phú-liễu ăn cướp quần áo và một con trâu. Khi bọn cướp ấy đang làng và trên đình đuổi đánh bắt được một đứa tên là Nguyễn-đăng-Đ nghề làm ruộng. Hồi tên ấy vẫn chối quanh không chịu tố-giác những tên đồng-đảng. Tòa Nam-án phạt tên Đ 3 năm tù và 10 năm quản-thúc. Tòa thượng-thẩm y án.

VIỆC HANOI

Thời tiết

7 giờ	26 độ
15 giờ	29 độ

Giá bạc. — Kể từ ngày 21 Octobre 1929, giá bạc ở kho Nhà nước định là 10 f 60.

Thời giờ quốc trái:

Ngày 15 Octobre 1929

3 %	hoàn đầu	86 f.	55
3 %	hoàn đầu	»	
4 %	vĩnh viễn 1917	96 f.	50
4 %	» 1918	96 f	40
6 %	» 1920	105 f.	75
5 %	hoàn đầu 1920	130 f.	15
4 %	1925	124 f.	90

Ngày 18 Octobre 1929

3 %	vĩnh-viễn	78 f.	50
5 %	1916-1916	105 f.	00

Tin tàu. — Tàu *Canton* đến ngày thứ tư 23 octobre hồi 10 giờ sáng ở Haiphong sẽ chạy đi Hongkong. Các thư từ ở Hanoi sẽ mang xuống Haiphong chuyến xe lửa 20 giờ 4 phút tối thứ ba 22 octobre.

Đông-dương đại hội-nghị. — Xin nhắc lại rằng Đông-dương Đại hội nghị (Grand conseil) ngày mai là thứ ba hồi 9 giờ sẽ họp tại nhà đại-đài trường Cao đẳng, đường Bobillot.

Kỳ thi cấp bằng về chức tư-pháp tại thuộc địa. — *Quan-bộ* ngày 8 octobre có đăng nghị-định năm 7 octobre định đến ngày 9 janvier 1930 sẽ mở kỳ thi thứ nhất để cấp bằng về chức tư-pháp tại thuộc-địa.

Các nhà An-nam sang-trọng dùng toàn thuốc lá MELIA (giấy đỏ) thết khách.

Tường lạ. — M. Đỗ-quý Đinh, trí-huyện tại Mỹ-đức (Hà-đông), vì đã bắt được quả tang trong mấy vườn tăm đã tại nhân, nay được một đạo tường-lệnh.

Ông đã trốn đi đâu. — Bọn thợ mộc làm tại xưởng gỗ Lê-trung-chấn phố Lò-đúc, thưa người đại lão Phạm-văn-Hàcang, 25 tuổi, quán làng An-cầu, (Hanoi-gốc) không phát tiền công cho thợ, và trốn biệt đi đâu, mất tích.

Nạn ô-tô trên cầu Sông-cái. — Hôm qua hồi 5 giờ sáng, chiếc ô-tô T. 4729, của M. Trịnh-Hưng, ở 51 phố Hàng Bạc, do tài-xế Đoàn-văn-Quết cầm máy, đi ở Hanoi sang Gia-lâm, khi qua chỗ tránh thứ nhất đụng phải một cái xe đò do hai người kéo là Ng-hiêu Dương, 35 tuổi, quán làng Hoàng-mai (Hadong), và Bùi-văn-Liên, 31 tuổi, quán làng Võ-lang (Thái-bình). Hai người này cùng bị thương, và hai cái xe cũng bị hư Đồng.

Đánh nhau. — Nguyễn-thị-Uân, 42 tuổi, buôn bán ở Nam-định phố Hoa-Kỳ, qua Hanoi, ngồi bàng cơm phố Jean Dupuis, thua Nguyễn-đình-Hiệu, 25 tuổi, thợ rèn, ở Lý-đông (Nam-định) cùng qua Hanoi và ở hàng cơm ấy, cầm dao đánh bị thương.

Hai tên đồng thua là Nguyễn thị Uân đánh nhau.

[illegible]

Ai sợ cảm?

Mùa này thời-tiết rất thường, lúc nóng như nung, lúc lại cho lạnh, được là lúc dễ bị cảm, ho, cảm cúm, sổ mũi, ho gió.

Ấy là lúc nên dùng thuốc trị trăng trong nhiều rất hiệu-nghiệm mà rất ngon ngọt, là thuốc ngậm

OXYMENTHOL

Thực là thuốc thần-hiệu chữa được cả các bệnh ở trong mồm, trong cổ, cảm cúm, ho gió và lúc chưa phải thì trừ được cả bệnh ấy.

BÁN CHIỀU KHÁCH

Mỗi hộp: 0$35 (các nơi vẫn bán 0$60)

Pharmacie CHASSAGNE

[illegible]

Từ hôm nay đến thứ ba 22 Octobre tại rạp

CINEMA PALACE

chiếu phim **LE GAUCHO**

DOUGLAS FAIRBANKS

lô hết tài võ lực trong lần kịch dữ dội này hiện được các quí khách mọi vẻ vui và hay.

CUỘC SỔ SỐ CỦA HỘI TRÍ-HÓA

Tất cả có 113 số trúng

Số nhất: Được một cái xe ô-tô đáng giá	*4.000$00*
và liền mặt	*5.000.00*
	9.000$00

Còn các lô 1.000$00, 500$00, 100$00, 50$00 và 25$00 thì nhiều lắm.

Giá bán mỗi vé 1$00

Có gởi bán tại bản quán

Tiền cước gởi com-mang-đê: Từ 1 vé đến 5 vé 0$20; từ 6 vé đến 10 vé 0$30

Vu bạc. mất áo. — Ngày 19 octobre tên N. Văn-Đức 18 tuổi, làm thợ xẻ số 55 phố hàng Quạt đến mượn của một người làng tên là N-văn-Lữ làm thợ may ở 29 phố hàng Long hai cái áo bẹn đến mai đem giả, tên Đức đem áo ấy lên cầm ở hiệu Vạn-hòa lấy tiền tiêu. Đến tối lại đem bán cái vẻ ở phố hàng Đậu hàng may gặp một người mất thám bắt được. Hiện đã giải tên Đức sang tòa án tổng giám.

Ăn cắp gỗ. — Trưa ngày 16 octobre M. Lương-xuân-Nhân buôn gỗ ở phố Marché Neuf Pétain, số 33, có sai phu xếp 25 phiến gỗ lim ở trên tàu xe lên xuống đất ta Hanoi, đại đến đêm hôm sau thì xe về hiện. Sáng hôm sau ta thấy mất hai phiến nặng gần 8 tạ tây, đáng giá 44$00 bán lấm giấy độ tranh. Vậy sở mật-thám đã bắt được tên Hà-văn-Lun 48 tuổi làm phu ở phố Nam-ngư. Hỏi tên Lun thì nhận mua lỗ và khai đã bán hai phiến gỗ cho tên Lê-đình-Đàn ở làng Tương-đông huyện Hà-long lấy 30$0. Hiện đã tìm thấy hai phiến gỗ và đã bắt cả hai tên kia giải sang tòa án ngài xét.

Ô-tô đụng xe đạp. — Hôm qua, hồi 8 giờ 35 tại đầu phố Blanchard-Nord có phố Đồ-hữu-Vị, chiếc xe đạp do Ng-đình-Du, 16 tuổi, học-trò, ở 12 b's n. 5 Bonnefin đụng phải với chiếc ô-tô T. 3815 do một quan ba cầm máy, trong có viên cai đội ngồi.

Chiếc xe-đạp bị hư hỏng, và người đi xe-đạp bị thương hai chân.

Hội-chợ Hanoi

Năm 1929

Việc chọn các gian hàng nay aã gần xong. Hiện chỉ còn ít chỗ nữa mà thôi. Vậy các ngài nên mau đến mà thuê.

NHÀ THƯƠNG VÀ NHÀ HỘ-SINH

ĐƯỢC NHƯ Ở NHÀ

"Phòng khám bệnh

QUÁN BÁC-SĨ BLOT

65, phố Trăng-thi số 78, phố Thợ nhuộm

Giây nói số 449, Hanoi

Ở Bắc-kỳ mới có nhà này là một. Bệnh nhân, muốn chữa bệnh gì cũng được, muốn cần phải mổ-xẻ cũng được chắc chắn, muốn đỡ đẻ được cần thận tối hay là chữa các bệnh về phụ-nhân như kinh đẻ hai-nhi cũng được.

Thì nên đến quán Bác-sĩ Blot là thầy thuốc đã kinh-nghiệm lâu năm, lại là tay chuyên-môn khác-của.

Có buồng riêng từ tế để chữa bệnh, buồng có đủ cả máy đun nước. Tiền thuốc nó tiền thầy thuốc không phải trả vì đã tính cả vào tiền chữa bệnh và buồng rồi. Có 3 hạng trả tiền từng ngày hay là trả tiền chữa khoán cũng được.

Người nhà đến thăm lúc nào cũng được.

Hàng ngày quan Bác-sĩ đến thăm bệnh nhân luôn luôn.

Lúc nào cần có bà đỡ tối-nghiệp cũng ở đấy luôn.

Khám bệnh hàng ngày từ 8 giờ 5 đến 11 giờ và từ 15 giờ đến 17 giờ — Ai muốn mời bác sĩ thăm bệnh đều được xem xét cẩn thận.

Muốn biết bao điều gì, xin cứ mời đến tận nơi, hết sức tiện.

Mất vợ. — M. Vũ quang-Phán, thư ký, ở đường 208 số 11, trình rằng vợ tên là Ng-ý-Tuất, bỗ nhà đi đâu mất từ hôm 14 vừa rồi.

Chết đọc đường. — Hôm qua, hồi 6 giờ 45 tối, M. Đặng-văn-Hiếu, 35 tuổi, khám bệnh tại Hà-nội trình rằng một người ốm tên là Đỗ-văn-Tân 31 tuổi, quê, trong chỉ nhờ bằng ô-tô đưa về nhà thương Hanoi thì chết ở đọc đường, chỗ cách Hanoi tám kilomètre.

Tử thi đã đưa vào nhà xác.

Ngài ho dư?

Vậy nên lập-tức đến hiệu Bào-chế CHASSAGNE, *Số 59, phố Paul Bert, Hanoi* sẵn có thứ thuốc chữa khỏi tức khắc bệnh ho, ho gió, ho lao, suyễn vân, cảm mạo.

Nên xem lời cáo-bạch của bản hiệu ở trang thứ tư, nói về thuốc SIROP MOFAR.

VIỆC BẮC-KỲ

CAO-BẰNG

Ai tin. — Bản-quán được tin buồn rằng ông sự thân sinh quan châu Hà-văn-Mão tạ thế hồi 13 tháng chín ta tại Đông-khê đến 18 tháng 10 ta vừa táng. Vậy xin cáo nhời chia buồn cùng tang chủ.

Một người Khách trù lừa đảo các bạn hàng. — Hiệu Khách Trần-cam-Lính ở Cao-bằng trước có mướn một người làm công tên là A-cam; vẫn cho đi lấy hàng ở các hiệu tại Hanoi cùng các tỉnh khác. Ít lâu nay đã không đáng người ấy nữa, nhưng lấn sử dụ mạo làm các đơn hàng, giả mạo con dấu, rồi đi cất hàng ở các nơi. Chẳng may việc bại-lộ, thì người ấy trốn mất, hiện còn cho đi truy nã.

HÀ-GIANG

Chết đuối. — Ngày 9 octobre, một người tên là Hà-văn-Nhu, quán ở Thanh-tuyền (Hà-giang) đang nhà soạn cái bè trẻ ở trên sông Lô giang để làm mảng vẻ ý ngồi xuống chết đuối. Hiện vẫn chưa tìm thấy xác.

YÊNBAY

Bắt được đám ăn-trộm. — Ngày 16 octobre, lính cảnh sát bắt đầu bắt đám đánh ăn-trộm ở nhà Khán-văn-Tài, phố Hồi-bình.

Khi lính cảnh-sát tới nơi, các tên bọn chạy tán loạn, chỉ còn có bảy người là không trốn được thôi.

LAOKAY

Mất hai khẩu súng lục. — Ngày 15 octobre, không biết quân trộm nào tráo gan, cạy cửa vào nhà M. Bruneau, ở Thương-chính, ăn trộm mất hai khẩu súng lục và 30 viên đạn.

M. Bruneau ở nghi có người bồi tên là Phạm-văn-Thu, quán làng Đại-từ, huyện Tamthanh tỉnh Hà-đông; nhưng khi bắt tới thì người bồi ấy chẳng ăn tại gì cả.

Giên người bồi ấy còn bị tống giam để xét.

Bất tiếu anh-hùng

(Nghĩa-hiệp tiểu-thuyết)

DOÃN-KẾ-THIỆN dịch thuật

Thêm mụ hãy giờ sau đã tỉnh lần rồi, chỉ còn đau tim nữa thôi.

Không-sinh nói:

Không ngại, nhỏ tôi có sẵn thứ thuốc trị cho đau thương rất tiện hiệu, cũng vào là khỏi ngay.

Nói xong, liền đi lấy một gói thuốc đem ra hòa với nước trà đem cho Vân-tiên uống, bảo nằm yên, lấy miếu đắp lên trán, quả nhiên đỡ một cơn đau, Vân-tiên bằng ngồi dậy được và nói không còn đau đớn nữa. Không-sinh mừng quá, liền sai người nhà đã tiếp, rồi anh em cùng ngồi uống rượu nói chuyện rất vui.

Lại nói chuyện quân châu Thâm-hồi-thành tối hôm trước thấy bọn tiểu-anh-hùng khí thế hăng hái quá, hai mươi quân cho ra mai phục lại bị giết đến quá nửa, sự quá phải lui quân lại, trở về thành nhà. Sáng hôm sau giải viên đầu ra, bảo cho biết, chính hắn sông sai đi xuống mai phục ở chỗ nghĩa, thấy chúng bắt hết, chỉ còn trơ mấy đống gạch ngói vỡ tan tành, mấy trăm tả phạm đều trốn hết chẳng còn một đứa nào nữa. Thấy vậy trong lòng hoảng hốt quá liền sai người đi ra ngoài cửa đồng, khi vừa đi đến chỗ con đường chữ thập, thấy quan quân nằm chết hàng rãy, máu chảy tràn trụa cả mặt đất, trong rất thảm mục thương thay, các nhà hai bên đường, đều đóng chặt cửa lại, trên đường vắng lanh không có ai qua lại cả, lập tức truyền lệnh cho thu nhặt những tử-thi quân quan đem chôn cất, rồi sai người trở về chân ấn, đi vào tham-phòng. Trong lòng lấy làm lo sợ lắm, nghĩ thầm, sở phiên mình sao lại gặp nào quá nên thế này, liền lại bắt cả nhà đến cửa thành, quả nhiên đó người mới lọ-đạt lên được cái hướu tri-châu, cũng mang lũng lá tại trị một địa phương, mà bỗng lộn thu vào chẳng được vậy bắt; lại khổ nỗi hiểm hoi, mong mỏi mới sinh được thằng con giai, đang cầu nếu nhờ hồi-sinh ngoài gai trên tay, mong đến khi nó khôn lớn lên sẽ ra công rèn cặp, cầu cho nó được hơn mình, ngờ đâu lại bị giết một cách thảm-thương vì tay quân giặc, thực là một sự đau đớn cho ta bởi chúng nào. Lại đang lo sau ta là ngày nay bị quân giặc xông vào phá lao kẹp ngục, buồng thẩm tra phạm, giết hại quan-quân, thực là cái tội nhân bất chẳng tên

Supplément au Trung-Bắc Tân-Văn

N° 3780 du 22 Octobre 1929

TRUNG-BẮC BUỔI TRƯA

Phụ-trương số 218 (*Tờ phụ-trương này ra từ trưa hôm 21 Oct. 1929*) Mỗi số: 0 $ 10

GIÁ MUA CÓ HẠN

	Tờ buổi trưa	Tờ buổi tối	Cả hai tờ
Cả năm.	3$00	6$00	8$00
Sáu tháng.	1.60	3.20	4.00
Ba tháng	0.90	1.80	2.00
Một tháng.			1.00

Năm-kỳ và ngoại-quốc phải trả thêm tiền cước

Toutes les lettres destinées à la rédaction doivent être adressées au directeur 63, Rue Jules Ferry, Hanoi

Fondateur: P. H. SCHNEIDER
Directeur: NGUYỄN-VĂN-VĨNH
Rédacteur en chef: PHẠM-HUY-LỤC
Administrateur gérant NGUYỄN-V-LUẬN

Adresse télégraphique: TRUNGBẮCTÂNVĂN HANOI
Téléphone N° 180

PUBLICITÉ
Annonces la ligne . . . . . 0$50
Réclames 1.00

Consulter les tarifs pour contrats de longue durée

BAOQ DÔIZ GIAQ

Bản-quán có lời kính-cáo độc-giả quí-khách biết rằng từ đầu tháng *Novembre* trở đi, mỗi ngày chỉ in ra một kỳ thôi, mà in ra sớm.

Số trang thì bình thường 4 trang, khi có nhiều việc sẽ thêm trang mà cũng cứ bán một giá, mỗ số **HAI XU.**

Mua có hạn thì tính thêm tiền cước gửi.

Một tháng	0$60
ba tháng	1.60
sáu tháng	3.00
một năm	6.00

Báo sẽ in ra buổi trưa.

Đối với những nhà mua báo hạn trả tiền trước rồi, thì bản-quán xin châm-chước như sau này:

Các ngài nào mua báo buổi trưa ba tháng, sáu tháng, hoặc một năm, mà trả tiền rồi, thì sẽ có báo đọc cho đến hết hạn. Còn ngài nào chưa trả tiền thì phải theo giá mới. Đó là một lẽ công bằng, chứ không phải là bản-quán có vị riêng các ngài trả tiền rồi. Bởi bản-quán đổi lại, cho nên phải chịu thiệt-thòi đối với các ngài đã mất tiền trước, bản-quán đã có biên-lai giao-ước gửi báo cho đến ngày nào, thời xin sẽ gửi báo cho tới ngày đó.

Còn các ngài mua cả hai tờ báo mà trả tiền rồi, thì xin sẽ tính cái số tiền dư mà gửi luôn báo cho bù chỗ tiền dư đó. Bản-quán sẽ liệu châm-chước tính cho chẵn ngày chẵn tháng. xin có hơn thiệt một vài ngày, các ngài châm-chước cho tiện việc. Còn ngài nào chưa trả tiền thì xin cứ tính giá cũ cho đến cuối tháng này, còn từ đầu tháng sau trở đi thì tính giá mới.

Bản-quán sở dĩ phải đổi đi đổi lại như thế, cũng là cốt lấy cho vừa ý các ngài kẻ ở phải suy bì với các báo khác, thật là một việc bất đắc dĩ.

Ước gì lần này là nhất định, để sau này không phải tính toán lôi thôi nữa.

T. B.

Nhu'ngw doanf thêz ta

Bản về việc dựng công-quán của hội N. C. T. N. C.

(*Tiếp theo*)

Trước hết nên lo lấy cái đất. Hoặc quyên lẫn của nhau, tùy lòng nhiều ít; hoặc là định hẳn mỗi nhà nghiệp-chủ cho 100$.

Còn sự dựng nhà thời qui hồ chọn lấy kiểu cho khéo, cho đẹp, cho to-tát khác-thường, mà thanh-nhã, thích hợp với cái công dụng, không có chút gì lố lăng và hội ý nhau mà định việc tôn-thần mà phụng-sự. Lập lấy một quyền điều-lệ những việc hội-nghị, những việc hội-hè cúng lễ. Bết bao nhiêu cách lợi-dụng một chỗ công-sở lớn-lao như vậy? Khi đã rõ cái ý-kiến, ai nấy hoan-nghênh rồi, thời cứ quyên lẫn với nhau, thu được đồng nào, khởi công thi-hành ngay công việc. Phàm những việc công-tác như tuế, người này làm không xong đã có người khác. Sau dần dần nghĩ ra không thiếu gì kế lấy tiền. Nếu những bậc đứng xướng nên việc ấy mà là những người danh-giá cả, thì chẳng những trong hội, người ngoài cũng sẵn lòng tán-trợ.

Trong nhất là việc họa kiểu, phải tham cả hai ý cũ mới. Là chỗ công-quán một hội, thời phải có đủ ngăn-nắp chỗ nào cũng rộng rãi vừa tầm. Mà lại là chỗ thờ tự, thời phải theo những qui-tắc làm đình chùa cho có phong-thể ngày-nga. Các đình chùa của ta làm theo kiểu cũ hẳn, thời không hợp thời bây giờ, vì từ khi có qui-quan sang đây, nhà cửa nhiều nơi cao rộng, bao nhiêu những danh lam thắng cảnh của ta cũ, đối với một dân nghèo hủa trước thời là to tát, mà nhìn bằng con mắt kim-thời thì hóa nhỏ-nhen chập-trệp, cũng tủi cả hẳn-mình. Tuy vậy là việc rất khó, vì việc kiến-trúc đời nay có nhiều tài liệu mới, vừa dễ dùng vừa bền chặt, không lẽ lại cứ dùng gỗ tứ thiết, vừa đắt tiền vừa khó mua, lại khó làm; tốn công mà không được việc chi bằng dùng xi-mo cốt sắt. Ngặt vì dùng xi-mo cốt-sắt, thì thế tất là phải theo kiểu ngang bằng số ngay như các nhà tây kiểu mới bây giờ, coi nó không có cái vẻ tráng-lệ của những đền đài dinh-thự nào còn được cái may ở một mình trong cảnh tự-nhiên khéo chọn. Vậy thời dây cũng là một cơ-hội thử tài các nghọa-kiều, nghĩ làm sao cho tham cả hai ý mà không có cái gì hỏ, không có cái gì lố, thích-hợp với công-dụng, vừa ăn với hoàn-cảnh, cho ai nấy phải khen rằng hội-quán của các nông-công-thương-nghiệp-chủ thật là xứng đáng làm chỗ công-sở của những người xưa nay làm nhà đẹp đã quen tay rồi, mà lại có mỹ-thuật, có thi-vị, cho rõ ràng trong nông-công-thương giới cũng có những tư-tưởng thâm-viễn ở trong việc kiến-trúc.

Làm được như-vậy thời làm, mà không làm được thời thôi, hãy tạm thuê mướn một gian nhà nào rẻ, làm công-sở, hoặc đi mượn chỗ công-sở nào to mà hội-nghị. Chứ đừng làm tạm bợ cho lấy xong việc, mà không xong việc gì, vì chỗ công-quán có ảnh-hưởng đến vận thịnh-suy của hội. Công-quán to thời hội-viên tự-hồ đến dự hội cũng có chút vẻ vang, sẵn lòng coi sự đến hội là một việc nghĩa-vụ lớn. Công-quán lùi-xùi đê tiện, thời chẳng những coi như một việc đùa, tiện chân hoặc rảnh thời đến xem chơi, bằng không thời thôi cũng được, mà lại còn như hạ-cố chui vào một chốc lát, coi như việc bất-đắc-dĩ vậy.

Còn cái ý-kiến đi xin Nhà-nước một chỗ sở công nào bỏ, hoặc chỗ đất không nào mà xin lấy để tiềm-tiệm lấy nơi họp-tập, tôi cũng không cho là phải.

Cái đoàn-thể Nông-công-thương-nghiệp-chủ là một đoàn-thể của những nhà có tư-bản, có thế-lực, phải rõ ra rằng không thiếu gì tư-bản, không thiếu gì thế-lực.

Thế-lực ấy có khi là để đối với cả Nhà nước cai trị, những khi có việc thiệt-thòi chung, cần phải khiếu-nại, cần phải yêu cầu, mà yêu cầu khiếu-nại không được, thời nhiều khi phải kiện-cáo. Theo chế-độ văn minh của Thái. Lấy, nhà tư-dân, nhà buôn bán đi kiện chính-phủ là sự rất thường, chứ không nên lấy làm lạ. Ai hiểu rõ mới biết như vậy là công, mà cái quyền tư-pháp phân biệt hẳn với quyền cai-trị xử được án cả nhà-nước cai-trị.

Vậy thời đoàn-thể của các Nông-công-thương nghiệp-chủ, không nên đi ăn xin nhà-nước lấy cái nhà cái đất làm công-sở, mà cũng không nên xin Nhà-nước tư cấp tiền cho như là các hội ái-hữu, tương tế, của các nhà cố-công, hoặc của các viên chức làm việc các công sở, cũng là các hội có mục-đích từ-thiện.

Đoàn-thể này lý-ưng nên phải là một thế-lực rất lớn. Hễ không được như vậy, thời thành ra một trò trẻ không có nghĩa lý gì.

Đó là mấy ý-kiến riêng của tôi về việc dựng công-quán, xin các ngài hãy đọc mà xét cho kỹ trước khi ta hội-nghị.

NGUYỄN-V-VĨNH.

Một người Trung-hoa vỡ nợ hai triệu đồng

Saigon 16 octobre. — Sáng hôm nay, tòa-án Thương-mại Saigon đã xử một việc vỡ nợ hai triệu đồng. Người vỡ nợ ấy tên là Nhuận-Đức chủ một nhà máy gạo 1 n tại Chợ-lớn.

Người Trung-hoa ấy có giạm lại tòa, xin trả cho các chủ nợ là 40 /. (100 đồng hi trả 40 đồng) trong sáu ấy thì 25 /. xin trả ngay, 7 1/2 0/0 thì khất ba tháng, còn 7 1/2 0/0 nữa thì ba tháng sau nữa. Các chủ nợ nhiều nhà không thuận.

Vì xưa nay, chủ hiệu ấy buôn bán không có lại tiếng gì cho nên tòa không bắt giam.

Giám-định viên xét về việc vỡ nợ này, mười lăm ngày nữa sẽ đệ từ báo cáo tại tòa án.

HAIF DAMF

Số Tử-vi

— *Người Việt-nam mình, cấm có cái gì bảo nhau được.*

— *Sao biết?*

— *Xem ngay như việc lấy số Tử-vi thì đủ biết. Mỗi người lấy một lá số, chỉ bằng rủ nhau cả nước cùng lấy chung một lá số, có phải đỡ tốn bao nhiêu tiền không?*

— *Ồ! Thế mà không ai tỉnh ra.*

Bấy giờ có ông thầy số đoán ngay một lời: « Số người Việt-nam ta trong khi đi đường, nếu không biết cách tránh xe ô-tô thì tất thế nào cũng có ngày bị sự ngang-hiểm. »

Cứu cho khỏi sự hiểm-nguy,
Vậy nên phải mở cuộc thi sau này:
Đặt bài lục-bát thật hay,
Dạy người mọi cách hàng ngày ra đi.
Còn hơn xem số Tử-vi.

Hif dinhf, Nguyễn-w-va'n-Tôi

Quan-chế Bắc-kỳ sửa đổi lại

(*Tiếp theo*)

Bản phụ-đính số 2

2° Thi tri-châu

CHƯƠNG-TRÌNH THI

Khoa thi có bốn kỳ viết và một kỳ vấn-đáp, điểm-số cho từ 0 đến 20.

Thi viết: a) Làm những tờ hiểu-thị bằng chữ nho cho các viên-chức bản-hạt.

Thời hạn: 2 giờ — số-nhân: 2.

b) Làm những tờ hiểu-thị cho các viên chức bản-hạt bằng một thứ tiếng Thượng-du.

Thời-hạn: 2 giờ — số-nhân: 3.

c) Dịch một cái đơn chữ nho ra quốc-ngữ.

Thời-hạn: 2 giờ — số nhân: 1.

d) Dịch một cái đơn bằng một thứ tiếng Thượng-du ra quốc-ngữ.

Thời-hạn: 2 giờ — số-nhân: 3.

Về kỳ thứ nhì và thứ tư, trong đơn xin thi, các thí-sinh phải chỉ thứ tiếng thượng-du nào mình thuộc nhất và tình-nguyện ứng thi về tiếng nào.

Kỳ vấn-đáp a) Nói chuyện bằng quan-hoại, bằng tiếng Quảng-đông hay Vân-nam, tùy thí-sinh được chọn. Thông-ngôn cũng bằng tiếng ấy. Trong ba thứ tiếng ấy thí-sinh muốn ứng-thi tiếng nào thì phải chỉ vào trong đơn xin thi.

b) Thông-ngôn bằng một thứ tiếng Thượng-du tùy thí-sinh chọn lấy.

Thời-hạn mỗi bài: chừng hai mươi phút.

Chỉ những thí-sinh nào điểm-số trung-bình của các môn ít ra được 12 thì mới lấy.

Điểm-số kém 10 điểm thì phải loại.

Chiếu và y

cho phụ-đính vào nghị-định số 3786-I ngày 20 septembre 1929.

Hanoi ngày 20 septembre 1929

Quan Thống-sứ Bắc-kỳ

Ký tên: René ROBIN

Tờ phụ-đính số 3

Hạch Hán-tự

là kỳ hạch dự-định về việc bổ-thụ những người có bằng tiến-sĩ và cử-nhân luật và những người có bằng tốt-nghiệp trường cao-học Đông-Pháp bổ vào ngạch quan-lại hành-chính và tư-pháp An-nam, cùng là việc thăng các viên tri-huyện ở trường pháp-chính ra, lên tri-huyện hạng nhì.

Kỳ hạch có một bài dịch chữ Hán ra chữ Pháp, điểm-số cho từ 0 đến 20.

Chỉ những người nào điểm-số ít ra được 10 thì mới trúng tuyển.

Chiếu và y

cho phụ-đính vào nghị-định số 3786-I ngày 20 septembre 1929.

Hanoi ngày 20 septembre 1929

Quan Thống-sứ Bắc-kỳ

Ký tên: René ROBIN

(*còn nữa*)

Mấy thứ cây nên giống ở các gò hoang trong địa hạt xứ Bắc-kỳ

(*Tiếp theo*)

Số đất thừa thãi ấy thì hầu hết ở về các tỉnh miền thượng-du và trung-du, mà tuy thừa thì thừa thật, nhưng hầu hết đã sát nhập vào các làng cùng là thuộc về lâm-cấm. Nếu có dễ dãi thì những người ở trung-châu đã lên phá vỡ nhiều rồi, chỉ có đôi ba người đã mày mò lên tìm phương kiếm ăn mà thành thử một mình phải đeo hai thể đóng góp hai làng! Tuy có nghị-định cho phép nếu góp ở làng nọ thì xin thôi làng kia, nhưng tính được Nam ra không mấy người đã chịu bỏ nơi quê cha đất tổ. Tuy nhà nước vẫn cấp khô g đồn điền cho nhân dân, nhưng kỳ thực người đứng lên xin cũng phải làm thế nào cho êm đềm với dân sự ở nơi có đất, tưởng cũng khó lắm rồi, lại còn tiền đo đạc và nhiều cách thức lôi thôi nữa mới được cấp đồn điền. Xem thế thì những người muốn khai khẩn ít ra cũng phải có tiền nghìn, bạc vạn. Nếu những người đã có vật lực thế thì ít người nghĩ đến việc công ích mà đem thân lên miền thượng-du độc nước làm chi, thà rằng ở nơi đồng-bằng làm bọn sét-ty để hút máu lấn các đồng-bào nghèo thì chả thiếu gì người tôn lên là « cụ ».

Tôi lại kể vài chuyện sơ sài về việc tìm đất để những nhà muốn giống dọt nên biết, vì ngày nay cũng đã có nhiều người muốn tò mò hỏi cách thức giống dọt.

Cụ Paul Trần-Trí là một nhà tu hành lịch lãm, trong năm 1922 có đến chơi tôi bảy với tôi các cách để tìm một khu đất giống dâu nuôi tằm, giống chè và cà-phê. Cụ với tôi đi cảm được cho cụ một nơi đất tốt về châu Yên-lập, là nơi rất bẻo lánh, chung quanh những đồi núi cao chót vót, thật là một nơi hẻm, hiểu nai, lọn cọ ở, cách đến 4, 5 kilomètres mới đến chỗ có dân cư, lúc sắp phá vỡ đất ấy, cụ phải tìm hết cách giao thiệp đi lại với nhân dân ở đây mà may lại có ông phủ Trịnh-đình-Chương khi ông con tri-châu ở đây có lòng tốt phù trì mãi cho cụ mới được thung dất hơn trăm mẫu. Chính ông Trịnh-đình-Chương nói rằng: « Dân ở đây tuy có nhiều đất mà họ không biết giống dọt gì, chỉ được ăn no mấy hôm ngày mùa, tháng ba ngày tam chỉ đi tìm những gốc cây ăn được, cùng là cả đà ở trong rừng để độ thân cho đỡ đói ». Câu nói của ông thực lắm, chính tôi cũng đã được thăm nhiều nơi mèo và mán mèo ở vùng Ta-Phùng thuộc tỉnh Lao-kay đất tốt bạt bát ngát mà chỉ thấy họ giống dọt có ở chung quanh nơi họ ở, mới có tháng sáu tây mà tôi thăm 28 nhà chỉ thấy có một nhà có gạo, còn thì họ chỉ ăn đỗ nâu và ngô, hỏi họ thì họ nói rằng phải ăn như thế dợ, mãi đến lúc có mùa thì lại mới được ăn cơm. Ở tỉnh Yên-bay cũng nhiều nơi dân sự đói như thế. Thật là những người có nhiều đất không biết giống dọt mà chịu đói, ở trung-châu có nhiều người chăm chỉ hơi biết giống dọt mà không có đất cũng phải chịu đói.

Còn một người nữa là ông Lê-Văn-Phấn ở tổng Đông-Quang thuộc tỉnh Yên-bay, ông nay cũng là người một tỉnh ở trung-châu lên đây đã chịu lấy thế và đóng góp với làng ở đây được 5 năm, thế là một người hai tuế đóng góp hai làng. Năm 1926 tôi có qua đấy, ông Phấn bảy tỏ với tôi về ý-kiến của ông ta muốn được một khu đất để giống dọt những cây vĩnh viễn, tôi tuy ông ta là người nghèo mà nghĩ đến việc công ích, tôi có có đạc càng là vẽ đồ-bản sơ lược và bảo cách cho ông ta xin phép khai khẩn. Tuy là đất hoang vu thật, đã đó ba người phát không có phép bị sở kiểm-âm phạt lại bỏ, mà đến lúc ông Phấn xin phép, dân làng khiếu nại mãi nên ông Phấn cũng phải nói năng với họ tốn kém, mà mất đến nay mới được đồn điền.

Xem thế đủ biết rằng tuy đất hoang có nhiều thật, mà dân sự tư bản họp hội ở miền trung-châu tuy có chăm chỉ mặc lòng, cũng khó đã được hưởng.

Vua Lê-thánh-Tôn ta ngày trước thấy nhiều đất hoang vu và nhân dân đói cũng đã lập các đồn điền đặt các quan trông nom cho dân bắt chiếc và bắt các phủ, huyện phải đốc thúc dân khai phá giống dọt. Ngày nay Chính-phủ Bảo-hộ đã đặt ra nhiều sở thí-nghiệm tìm được các cách giống dọt, và chăn nuôi mỹ mãn rồi, nhưng ta nên mong rằng Chính-phủ nên tìm phương pháp để bạn chỗ những dân miền thượng-du và trung-du không được lạm quyền giữ nhiều đất hoang quá, nếu giữ nhiều hạn cho một thời kỳ là bao nhiêu năm phải phá vỡ giống dọt hết, không có thì phải giả lại Chính-phủ, mà sở Lâm-chính chỉ nên coi sóc cùng là giống dọt những gỗ ở các lâm-cấm thôi, còn ngoại giả thì hãy cho những nhân dân đói ở vùng trung-châu lên phá vỡ giống dọt không cần phải xin phép để cỡ phiền cho họ, mà sở Nông chính lại có nhiều những viên-chức thông thạo về việc giống dọt cùng là sau hiểu đến sự để khuyến bảo cách thức cho họ, thì tất chẳng bao lâu nghề nông sẽ được chấn-hưng ở trong xứ ta, mà Chính-phủ sẽ thu được nhiều thuế.

Đào-đình-Quang.

VIỆC HANOI

THỜI TIẾT

Lúc 10 giờ sáng: 27 độ

Đông-dương đại hội nghị

Sáng mai 22 octobre, hồi 9 giờ Đông-dương kinh-tế và lý-tài đại-hội-nghị sẽ họp buổi thứ nhất tại trường cao-đẳng, đường Boullot.

Khi hội nghị đã họp rồi thì rút thăm lấy năm ông đại-biểu đi trình quan Toàn quyền rằng, hội-nghị đã họp rồi ông nghị-viên cao tuổi nhất đón ngài vào chủ lễ Quan Toàn-quyền sẽ đọc một bài diễn văn khai hội-nghị.

Buổi khai hội công chúng được vào nghe.

Hội đồng bảo hộ

Đến ngày thứ hai 28 novembre này, hội-động bảo-hộ sẽ họp tại phủ Thống-sứ, do quan Thống-sứ Robin chủ tọa.

Việc bắt bạc ở trong thành phố

Vì có nhiều người viết giấy tố giác rằng hiện nay trong thành phố hãy còn nhiều sòng bạc Kaách và người ta, tuy rằng có một tham đã bắt giết, mà vẫn chưa trừ được tiệt nọc. Bởi vậy quan tiền định rằng từ nay trở đi, không những lính mật các đồn thám có quyền đi bắt bạc mà thôi, cả sở cảnh sát cũng đều có quyền đi bắt các đám bạc ở trong địa hạt thành phố nữa.

Như vậy chắc sẽ có ngày trừ tiệt được cái nạn cờ bạc ở trong thành phố ngày nay.

Hội-đồng thành phố

Chừng trung tuần tháng Novembre, Hội-đồng thành-phố sẽ họp tại tòa Đốc-lý để xét bản dự-án về sổ chi-thu năm 1930 cùng các bản dự-án do quan Đốc-lý đệ trình về việc tăng thuế lục lộ, việc xe kéo, việc bán đất công, v.v.

TRUNG-BẮC HỌC-HIỆU

22, RUE LAMBLOT (PHỐ NHÀ THỜ)

Chương trình và giờ học y như các trường công Nhà-nước.

Có đủ các lớp kiêm bị, từ đồng ấu (enfantin) đến cao-đẳng (supérieur).

Ngày 2 Septembre khai trường Học trò đến một mình, không có người nhà xin, cho thi vẫn học không nhận.

新民書館

Sách dạy nói tiếng tây

CỦA TÂN DÂN THƯ QUÁN

In lần thứ 4, sửa lại rất kỹ, thêm nhiều bài

64 trang, giá bán 0$25

Các nam nữ học sinh, các nhà công nghệ, các nhà thương mại, các nhà binh linh cùng tất cả những người cần giao thiệp với người tây muốn học cho chóng nói được giỏi tiếng tây, đều nên dùng **Sách dạy nói tiếng tây** của Tân-Dân Thư-Quán.

Khéo kẻo mua lầm phải sách bất chước làm ra mất uổng tiền.

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường
Từ microfilms trường Đại Học Cornell

CUỘC THI

(Văn lục-bát)

Nghề văn cũng lắm công phu

Có ngài viết thư đến phàn-nàn tiếc cho bản-quán đã mở cuộc thi, sao không dùng lối thơ ngũ-ngôn, thất ngôn? Muốn dài thì làm trường thiên cổ-thể. Nay lại dùng lối văn lục-bát, khiến cho làng văn khó múa được hay.

Thì-ông nào đó, chúng ta chưa từng thấy ngài nào hay thơ nôm mà lại vụng lối văn lục-bát bao giờ. Thơ có « thời-sao » thì văn lục-bát cũng có « thời-sao ». Cái hay của văn lục bát thì hẳn các ngài không dám quên quyền « Kim-Vân-Kiều ». Vả cái hay của văn lục-bát về cuộc thi này là qui ở tự-nhiên, chứ không qui ở gọt dũa, qui ở giản-dị, chứ không qui ở kênh-kiệu. Nếu ngài nào sở-trường về nghề thơ, xin thử chơi một bài mà không dự cuộc thi xem sao.

B. Q.

Các cuộc vui tối nay

Cinéma Palace : Douglas Fairbanks
Cinéma Tonkinois : Le Hérpon
Cinéma Paihé : Mlle Edit Duchesse
Quảng-lạc : Bửu ngọc Lâm tư đệ đồn khoa

LỊCH NĂM CANH-NGỌ

Lịch sang năm của nhà in bản-quán đã in xong. Có đủ ngày tây ngày ta, ngày tốt ngày xấu, như mọi năm. Quý-khách ngài nào muốn dùng nhiều, mua in tên hiệu riêng, xin cho biết trước, kẻo chậm.

JANVIER — 小月正 — 30 — 三十日 — JEUDI — Ste Bathilde — Fête du nouvel An annamite — 1er jour du 1er mois de Canh-Ngọ

Kiểu : Mẫu đơn — Bản : Canh-thìn
壹初
Ngày Canh-thìn
Hành : Kim — Sao: Khuê
Trực : Bình
KHÔNG NÊN : Bắt nâu, tháng cáy, kết lưới, đánh cá, vá thuyền, lập huyệt khắc lóc, cắt đám.
NÊN : Cáng lễ.
TẾT NGUYÊN-ĐÁN
Ra đi về phương Đông hoặc phương Tây. Mồng thì đón được Tài-thần và Hỷ-thần.
Giờ Tí, giờ Mão, giờ Thìn, giờ Ngọ và giờ Mùi thì không nên ra đi.
Năm nay có hai ngày « Lập-xuân » là ngày 4 tháng giêng và ngày 18 tháng chạp. Nhuận tháng sáu.

SÁCH LUẬT

Quan phó Bình-lương, *A. Dejean de la Bâtie*, giáo-sư trường Cao-đẳng Đông-pháp, mới soạn một bộ luật sau này :

1° QUỐC-TẾ CÔNG-PHÁP (Droit international public) giá. 2 $ 00
2° QUỐC-TẾ TƯ-PHÁP (Droit international privé) giá. 2. 00
3° HÀNG-HẢI PHÁP-LỆ (Droit maritime) giá. 1. 00
4° THƯƠNG-LUẬT HỌC (Droit commercial) giá 3. 00
(Tiền cước gửi đi các tỉnh, tính ngoài)

Bộ luật này, soạn toàn bằng chữ Pháp, bán tại bản-quán

Tin-tức về việc thương-mại

GIÁ THÓC GẠO

Gạo hạng nhất, một tạ		11 $ 60
— nhì,	—	11 30
— ba,	—	10 30
Thóc hạng nhất	—	6 50
Bắp ngô	—	6 60

GIÁ BẠC

Kho Nhà-nước : 10 f. 60

TIN VẬN

Tàu *Chenonceaux* ở Marseille chạy ngày 4 Octobre sang Tàu và Nhật.

Tàu *Chantilly* ở Marseille chạy ngày 12 Octobre sang Đông-dương.

Tàu *Taipeiau Maru* sẽ tới Haiphong ngày 24 Octobre.

Tàu *Compiègne* đến ngày 27 Octobre hồi 7 giờ sẽ biệt Haiphong chạy đi Tourane, Saigon, Singapore, Madras, Pondichéry, Colombo, Djibouti, Port Said và Marseille.

Tàu *Porbin* đã biệt Saigon ngày 12 Octobre, chạy đi Bangkok và Tourane, tới Haiphong vào ngày 21 Octobre.

Tàu *Menado Maru* ở Haiphong, đến ngày 23 octobre sẽ chạy đi Hongkong, ghé Pakhoi và Hoihow.

Tàu *G.G Doumer* sẽ tới Haiphong ngày 21 Octobre và đến ngày 23 Octobre sẽ chạy đi Swatow.

Tàu *G.G M. Long* đến ngày 24 Octobre sẽ chạy đi Saigon, ghé Tourane và Quinhon.

Tàu *CT Magos* đến ngày 25 Octobre sẽ biệt Haiphong chạy đi Saigon, Port Said Le Havre, Dunkerque và Anvers.

Tàu *Canton* đến ngày thứ tư 23 octobre hồi 10 giờ sáng ở Haiphong sẽ chạy thẳng đi Hongkong. Các thư từ ở Hanoi sẽ mang xuống Haiphong chuyến xe-lửa 20 giờ 4 phút tối thứ bảy 21 octobre.

Tàu *Claude Chappe* chở thư sang Pháp đến ngày 24 octobre hồi 7 giờ sẽ biệt Haiphong chạy đi Tourane, Quinhon và Saigon.

(Tối Saigon, chuyến thư sang tàu « G. Meitzger », chừng 29 octobre thì khởi hành)

Các thư từ, gửi sang Pháp, ở Hanoi sẽ chở xuống Haiphong ngày thứ tư 23 octobre, vào chuyến xe-lửa số 7 hồi 20 giờ 6.4

CÁC VIỆC LÍNH TRUNG VÀ ĐẤU GIÁ

Ngày 24 octobre 1929. — Tại tòa Đốc-lý Hải-dương đấu giá cho lính trung tuần một năm. kể từ 1er Janvier đến 31 Décembre 1930.

1er hồi 9 giờ: Lấy thuế lò lợn.
2e hồi 10 giờ: Lấy thuế chợ.
Ký quỹ tam : 1er 100 $; 2e 150 p.
Điều lệ đã tại tòa Đốc-lý Hải-dương và tại tòa ba phủ Thống-sứ Hanoi.

Ngày 5 Novembre 1929 hồi 9 giờ. — Tại sở Bưu-điện Hanoi, đấu giá việc vận tải thư tín và bưu kiện bằng xe ô-tô từ Mường-ngọc đến Moncay, và từ Moncay đến Mường-ngọc, bắt đầu từ 1er janvier 1930 đến 31 Décembre 1932.

Ký quỹ tam 50 đồng.

Điều lệ đã tại các sở Bưu-điện Hanoi Haiphong và Moncay.

Tại tòa ba phủ Thống-sứ Hanoi. — Đấu giá mua các vật liệu như sau này dùng cho sở Y-tế Bắc-kỳ từ 1er Janvier đến 31 Décembre 1930.

Ngày 22 Octobre 1929 hồi 9 giờ : Đấu giá mua chăn; mua chiếu.

Ngày 22 Octobre 1929 hồi 15 giờ : Đấu giá mua màn; mua bông.

Ngày 23 Octobre 1929 hồi 9 giờ : Đấu giá mua áo phòng và crésyl ; mua quần áo cho người ốm.

Ngày 23 Octobre 1929 hồi 15 giờ : Đấu giá mua hòm bọc đồ (caisse d'emballage); đấu giá mua áo trùm và khăn trùm (blouses et tabliers) cho các thầy thuốc Tây Nam và nam nữ khán hộ.

Điều lệ đã tại tòa Ba phủ Thống-sứ Hanoi.

Ngày 28 Novembre 1929 hồi 9 giờ.—Tại sở Hỏa-xa Hanoi, đấu giá mua 40.000 kilos dầu dùng cho các máy cần số-hỏa-xa đoạn bắc : 30.000 kilos nộp tại Hanoi, và 10.000 kilos nộp tại Tourane.

Điều lệ đã tại sở Hỏa-xa Hanoi, sở hàng hải Haiphong, và sở Hỏa-xa Tourane.

Cuộc đánh số Tombola của hội Khai-trí

Các ngài có định sắm ô-tô lịch-sự hay là sắm đồ bầy tết thì đừng mua vội, vì chỉ bỏ ra có một đồng bạc mà có thể được một thứ trong các thứ sau này :

Một chiếc xe ô-tô kín (conduite intérieure), sáu kính, 5 chỗ ngồi, kiểu Citroën 1929 mới thật đẹp thật nhã. — Bộ đồ bầy phòng khách Annam rất lịch sự — Bộ bàn thờ phòng ăn sắp sự chạm — Bộ ngũ sự — Xe nhà — Tủ áo — Bộ lọ-bộ bằng đồng
Tủ gương chạm — Bình phong chạm — Bộ tam sự — Mấy khám
Đồ chè bằng bạc — Đồng hồ vàng — Đồng hồ treo Westminster
Xe đạp — Đồng hồ mạ vàng — Trắp bạc và trắp đồi mồi
Chanh thôn và mặt gối thêu — Điếu ngà và điếu đồi mồi — Đỉnh đồng
Khay khảm — Rèm mây — Đồng hồ chim cu, vân vân.

Là mua ngay lấy một cái vé đánh số tombola của hội Khai-trí tiến đức. Những đồ ấy sẽ bầy ngay tại hội Khai-trí, các ngài có thể đến xem tùy ý. Đến ngày 15 décembre 1929 mở số.

Lưu-thanh tốt nhất bán và chụp ảnh ở :
Etablissements Indophono
Xem cáo-bạch ở tờ báo chính ra buổi chiều, giá bán lẻ 2 xu.

Ai muốn đi giầy đẹp lắt đẹp thì nên đến :
G. M. R.
Demange
Xem cáo-bạch ở tờ báo chính ra buổi chiều, giá bán lẻ 2 xu.

Ai không có vốn buôn bán làm ăn thì nên đến :
Banque de l'Indochine
Xem cáo-bạch ở tờ báo chính ra buổi chiều, giá bán lẻ 2 xu.

Sữa tốt nhất thì có :
Hiệu Nestlé
Xem cáo-bạch ở tờ báo chính ra buổi chiều, giá bán lẻ 2 xu.

Ai muốn sắm đồng-hồ, bút máy thì nên đến :
G. M. R.
Phúc-Vinh
Xem cáo-bạch ở tờ báo chính ra buổi chiều, giá bán lẻ 2 xu.

Ai muốn giả hóa trẻ, ăn uống như thường thì nên đến :
Hiệu giồng răng
Trần-quang-Minh
Xem cáo-bạch ở tờ báo chính ra buổi chiều, giá bán lẻ 2 xu.

Ai muốn sắm đồ-đạc thì nên đến :
G. M. R.
Nhà Tâm-Tăm
Xem cáo-bạch ở tờ báo chính ra buổi chiều, giá bán lẻ 2 xu.

Ai muốn uống rượu, hút thuốc-lá, xơi đồ hộp thì nên đến :
G. M. R.
L'U. C. I. A.
Xem cáo-bạch ở tờ báo chính ra buổi chiều, giá bán lẻ 2 xu.

Ai muốn tiêu khiển buổi tối thì đi xem :
Cinéma Palace
Xem cáo-bạch ở tờ báo chính ra buổi chiều, giá bán lẻ 2 xu.

Thè ngon nhất thì hiệu :
Ninh-Thái
Xem cáo-bạch ở tờ báo chính ra buổi chiều, giá bán lẻ 2 xu.

Ai muốn dùng thuốc tây thì nên đến :
Pharmacie Montès (Nhà Ba chuông)
— Chassagne (phố hàng Khay)
— Gillet (Vinh)
M. Hélary (Haiphong)
Xem cáo-bạch ở tờ báo chính ra buổi chiều, giá bán lẻ 2 xu.

Ai có bệnh thì nên đến phòng khám bệnh :
Quan Đốc-tờ : Piquemal
— Blot
Xem cáo-bạch ở tờ báo chính ra buổi chiều, giá bán lẻ 2 xu.

Ai có đồ cũ và quốc-trái muốn bán thì nên đến :
Hiệu Đức-Long
Hoàng-xuân-Lan
Xem cáo-bạch ở tờ báo chính ra buổi chiều, giá bán lẻ 2 xu.

Ai muốn sắm đồ vàng, bạc, ngọc, ngà thì nên đến :
G. M. R.
Perroud
Xem cáo-bạch ở tờ báo chính ra buổi chiều, giá bán lẻ 2 xu.

Khăn, mũ đẹp thì có
Hiệu Hai-Chinh
Xem cáo-bạch ở tờ báo chính ra buổi chiều, giá bán lẻ 2 xu.

Ai muốn xem tiểu-thuyết, mua giấy bút thì nên đến :
Tân Dân Thư Quán
Xem cáo-bạch ở tờ báo chính ra buổi chiều, giá bán lẻ 2 xu.

MAU, MAU, KẺO HẾT !!!
CUỘC SỔ SỐ CỦA VIỆN QUANG-CHẤT ĐÔNG-DƯƠNG
(Loterie de l'Institut du Radium de l'Indochine)
Tất cả : 151 số trúng giải.
Số NHẤT ĐƯỢC : 12.000 $ 00
Ngày mở số: Hoãn lại đến ngày chủ-nhật 19 Janvier 1930
Mỗi vé : 1 $ 00
Có bán vé tại Bản-quán
N. B. — Các ngài ở xa gửi mua vé *xin nhớ định thêm tiền cước Recommandé gửi vé lại*, tính như sau này
Từ 1 vé đến 5 vé, tiền cước Recommandé ; 0 $ 20
cứ từ vé gửi vào một phong bì ; 0 $ 30

MỚI XUẤT BẢN :
1° — CANDIDE OU L'OPTIMISME
(Chuyện chàng Căng-Đích)
2° — ZADIG OU LA DESTINÉE
(Chuyện chàng Gia-Địch)
3° — LA PRINCESSE DE BABYLONE
(Công-chúa thành Ba-By Luân)
4° — L'INGÉNU
(Anh chàng tự nhiên)
Của VOLTAIRE tiên sanh soạn
NGUYỄN-VĂN-HIẾU dịch-thuật
Giá : 1° Candide, 0 $ 60 — 2° Zadig, 0 $ 50 — 3° La Princesse 0 $ 45
4° L'Ingénu 0 $ 45
Tiền cước gởi đi các tỉnh : *Recommandé, mỗi quyển* : 0 $ 20
Hoặc cả 4 quyển gói làm một. 0 $ 40
Bán buôn và bán lẻ tại bản-quán

Pour finir un bon repas!
FROMAGE PETIT GRUYÈRE
NESTLÉ
J. CHUSSIER
PETIT GRUYÈRE NESTLÉ

Số 46

THẤT-QUỐC-CHÍ
七國誌
(Tôn, Bàng diễn nghĩa)
孫龐演義
Lịch-sử tiểu-thuyết

(Truyện này mới đọc tưởng là hoang-đường, nhưng thật là được hết cả tâm lý của một hạng người có lòng tích kỷ.)

NGUYỄN-ĐỖ MỤC dịch thuật

Bàng-quyên nghe tiếng quân-sĩ reo-hò, không biết là quân nào kéo đến, mới hoảng-hốt vùng dậy, vẫn còn ngái ngủ chưa được tỉnh-thần. Từ-giáp vớ được ngọn đao, vội-vàng lên ngựa, cũng không dám nói đến sự đối-địch, chỉ tìm đường chạy trốn.

Ba cha con Tôn-thao đánh vỡ được quân Bàng-quyên, ba phần giết chết đến hai phần, mà trời vẫn chưa sáng rõ tóc-thì rút quân trở về nước Yên. Mờ sáng hôm sau, Bàng-quyê thu-thập những quân tàn-bại lại có thám-tử báo, bấy giờ mới biết là quả Tôn-thao.

Bàng-quyên nghe báo, bứt đầu bứt tai mà phàn nàn rằng:

— Bây giờ ta bị Tôn-thao giết chết mất quá nửa quân Ngụy thì còn mặt mũi nào mà trở về nước Ngụy nữa.

Bàng-quyên nghĩ vậy, mới truyền hãy đóng quân lại ở bên sông Tân-hà, không về nước vội. Ngày hôm ấy, Bàng-quyên đang ngồi tại trong dinh, xiết bao buồn-bã, bỗng nghe văng-vẳng có tiếng đàn cầm tự phía xa đưa đến, rất êm-ái lại rất hão-nhã!

Bàng-quyên lắng nghe một hồi rồi gọi quân-sĩ vào mà bảo rằng :

Các người thử đi dò-xét xem tiếng đàn cầm ấy tự đâu mà ra.

Quân-sĩ vâng lệnh, đi trong hồi lâu, trở về bảo rằng :

— Người ấy đàn kia, tức là một vị tiên-sinh ở bên sông Tân-hà. Tiên-sinh đầu đội mũ đen, mình mặc áo xanh, tay cầm cái quạt lông, ngồi trong một chiếc thuyền nhỏ. Trong khoang thuyền kê một cái bàn kê một cái ân nhỏ, trên ấn đề một cây đàn đốt một lò hương và bày một quyển sách. rồi tự phía thượng lưu buông thuyền đi xuống xuôi.

Bàng-quyên nghe báo, vội-vàng ra bờ sông Tân-hà đứng trông. Hồi lâu, chiếc thuyền đi tới nơi, vị tiên-sinh ấy buộc thuyền ở đó, rồi tay ôm bộ sách đi lên trên bờ. Bàng-quyên đến gần cúi chào, mời vị tiên-sinh ấy về dinh để hỏi chuyện Bàng-quyên hỏi rằng :

— Dám hỏi Tôn-tinh đại-danh người là gì ? Người tự đâu tới đây ?

Vị tiên-sinh bọ Tôn, tên gọi Cổ-đạt, tước có theo học Quỉ-cốc tiên-sinh ở trong núi Vân-mông ; còn tôn-tính đại-danh tôi-hạ đây là gì, cũng dám xin tức-hạ nói cho tôi được biết.

Bàng-quyên nói :

— Tôi tên gọi Bàng-quyên. cũng tức là đồ-đệ của Quỉ-cốc tiên-sinh ở trong núi Vân-mông. Tiên-sinh học trước tôi, cho nên khi tôi đến đây, không hề được gặp tiên-sinh.

Bàng-quyên lại nói :

— Nếu xảy thì tiên-sinh là sư-huynh mà tôi đây là sư-đệ. Dám hỏi sư-huynh có bộ sách gì đem theo như thế ?

Tôn-cổ-đạt nói :

— Bộ sách này gọi là sách «Thất tiên định hãm», tôi sự thất-lạc, cho nên thường phải đem theo bên cạnh mình.

Bàng-quyên hỏi :

— Bộ sách này dùng để làm gì ?

Tôn-cổ-đạt nói :

— Trong bộ sách này toàn là độc-pháp của ổ-nhân, không phải là sách tầm-thường mà có thể dùng được.

Bàng-quyên nói :

— Xin sư-huynh cho tôi mượn xem một chút.

Tôn-cổ-đạt liền trao bộ sách cho Bàng-quyên xem, Bàng-quyên mở xem một lượt, hớn-hở mừng thầm mà nghĩ trong lòng rằng: Bộ sách này về sau ta có thể dùng được chi bằng ta chiếm lấy mà không giả hãu nữa là xong!

Ông-quyên nghĩ vậy, mới cầm bộ sách mà tra vào trong tay áo, lại nói lảng đi chuyện khác Tôn-cổ-đạt cho-từ xin về, Bàng-quyên tiễn ra đến bên bờ sông.

Tôn-cổ-đạt nghĩ thầm: người này thật là một người gian-tham. Mới gặp ta lần này là mới, mà chiếm lấy ngay bộ sách «Thất tiên định hãm» của ta. tra vào tay áo. không nói gì đến sự trả lại nữa, là nghĩa làm sao : Nếu vậy ta phải hỏi mới được!

Tôn-cổ-đạt nói :

— Tức hạ tiền tôi đến đây, tôi thật lấy làm cảm tạ lắm. Vừa rồi tức-hạ cầm bộ sách của tôi, dám xin tức-hạ trả lại cho.

Bàng-quyên nói :

— Tiên-sinh hãy đề đây cho tôi mượn để tôi xem trong ít lâu, rồi tôi sẽ xin trả.

Tôn-cổ-đạt nói :

— Tôi nghĩ buồn cười cho câu nói của tức-hạ, Tức-hạ cũng tôi từ biệt lần này, chưa biết bao giờ mới lại gặp nhau. Vả, tức-hạ cũng chưa biết tôi ở đâu thì làm thế nào mà trả sách tôi cho được.

Bàng-quyên nói :

— Lo gì việc ấy mà lo ! Hôm nào tiên-sinh quá bộ sang chơi nước Ngụy, tôi sẽ xin nộp trả.

Tôn-cổ-đạt nói :

Người ta thường bảo rằng kẻ nào mất vợ mất cửa, rất bay gian-tham, cần nói ấy thật đã không sai ! Bộ sách của tôi, sao lại tiếc không muốn trả. ân là tôi cũng thì cho, từ mẹ tôi không thèm đi lại với đứa gian tham ấy nữa !

Bàng-quyên thấy Tôn-cổ-đạt mai mỉa mình là những phường mất vợ mất cửa thì cũng tức không biết đường nào, nét mặt hầm hầm, liền giơ hai tay tóm lấy Tôn-cổ-đạt, toan ném xuống sông cho chết.

Nào ngờ Tôn-cổ-đạt người dẫu bé nhỏ, nhưng có võ nghệ, đang ta nghiêng mình lẩng tránh một cái, rồi nắm ngay được gáy Bàng-quyên, đem gim xuống dưới sông Tân-hà. Gim chán lại kéo lên, chỉ trong hồi lâu, làm cho Bàng-quyên sống dở chết dở, nằm lăn ở trên mặt đất.

Tôn-cổ-đạt bỏ Bàng-quyên tại đây, rồi treo thuyền bơi đi. Bàng-quyên cởi bù tóc rối, áo quần mới bết như chuột lội, lật-đật chạy theo chiếc thuyền thì cả chiếc thuyền và Tôn-cổ-đạt liền không thấy bóng dáng nữa, đành phải trở về bản-trại.

Từ-giáp nói.

— Phò-mã nếu nhiên nước quá, vậy nên bụng lo như thế kia, bây giờ phải dùng cách cho thỏ ra mới được.

Bàng-quyên ngồi ở trên giá, để cho quân-sĩ lấy tay ép bụng, hồi lâu, nước trong miệng chảy ra, kể hàng có hai cái chậu to, bấy giờ cái bụng Bàng-quyên mới lại dẹp yên như cũ.

Từ-giáp hỏi :

— Phò-mã có trả bộ sách ấy không ?

Bàng-quyên nói :

— Tu vì bộ sách ấy mà xảy nên nguy đến tính-mệnh, khi nào tôi lại chịu trả !

Bàng-quyên nói xong, liền thò tay vào trong tay áo, kéo bộ sách ra thì bộ sách đã nát nũng mà cuộn lại thành một khối bành vậy. Bàng-quyên sai người bóc từng tờ ra, phơi nắng cho khô rồi mới rút quân trở về nước Ngụy.

Lại nói chuyện Lỗ-vương và Tôn-tẫn vây đánh thành nước Ngụy, kể đã lâu ngày. Bỗng nghe tin Bàng-quyên đã rút quân về nước, Tôn-tẫn mới tay cầm thanh bảo-kiếm, miệng đọc câu thần-trú, hòa phép làm cho bao nhiêu quân Tề đang vây thành ở đây, đều không trông thấy một người nào.

Bàng-quyên về đến thành Nghi-lương không thấy quân Tề vây thành, mới hỏi Từ-giáp rằng:

— Nhà-ngươi nói Tôn-tẫn đem quân đến vây thành sao bây giờ ta không trông thấy một người nào?

Từ-giáp ngẩn người ngay mặt, không biết trả lời thế nào. Bàng-quyên cười mà bảo rằng :

(Còn nữa)

Nhà-Giống-Răng

Trần-Quang-Minh

199, Rue du Coton, 199

Tonkin — Hanoi

Urocédrol Gallo.

Thuốc mới trừ bệnh lậu, chế bằng Essence de Cèdrus Atlantica. Tốt hơn các thứ thuốc đàn-hương không bao giờ làm đau thận, và trị bệnh rất chóng

BÁN TẠI:

Hanoi, hiệu Chassagne.

Haiphong, hiệu Grosemiche

Đồng hồ này chúng tôi đã thí nghiệm là hạng chạy bền, máy kỉ mà kính đã không vỡ giảng coi như nhàng vân nhà, chạy đúng giờ, chong như đồng hồ đẻ, thứ này là hơn cả

Giá cả cước 2$80

Linh hóa giao ngân thêm 0$15

Mua tứ ba chiếc giá lên chúng tôi chịu cước

Phúc Vinh 17 rue Sầm-Công Hanoi

Ngày của giao Quảng Lạc

Sirop de Grenadine

Sirop de Citron

vân vân

Rất tốt! rất mới! rất rẻ!

NG-DỖ-CUNG

Bán tại: PHARMACIE CHASSAGNE

59. RUE PAUL-BERT. HANOI

Bán tại:

Pharmacie

CHASSAGNE

59, Rue Paul-Bert

HANOI

NG-CUNG

Blenhorricide Montès

Thụt thuốc này chữa tiệt bệnh lậu rất tróng, thông tiểu tiện, hết mủ ngay, không buốt; thụt ngày, 3 lần: sáng, chưa, tối.

PHARMACIE MONTÈS "NHA BÀ CHUÔNG" 54, Rue Paul-Bert — HANOI

GIÁ 1$20

VỤC TRUNG-KỲ

Pharmacien, Vinh

Bán thuốc tây, giá rẻ hơn các hàng thuốc khác ở cõi Đông dương

Việc Nam-kỳ

CHƯƠNG

Một người khách trả bí-mật. Có phải là đảng-viên cộng-sản chăng? — Bữa chủ-nhật rồi, hồi 5 giờ chiều, một người Hoa ở xã Sơn-đầm Gia-định, nhân khi đi tuần có cặp được một người khách Quảng-đông đang đi bơ vơ lối ga xe lửa Linh hèn lại hỏi.

— E, giấy thuế thân của mị đâu? Đưa ra cai.

Linh hèn hất, lục trong mình của bắn thì lấy được một cuốn sổ đỏ lòm. Chẳng rõ sổ gì mà hắn không kèn giệt xé,

Lúc thì dẫn về bót, hỏi tên thì khai tên là Lâm-Lịch, hỏi tuổi thì tuổi 38, hỏi quê thì quê ở Quảng-đông. Đến khi hỏi cuốn sổ đỏ lòm ấy là cuốn sổ gì, thì khai rằng cuốn sổ đi quyên tiền của đồng-bào ngụ cư bên này đặng đem về cất cái chùa bên Trung-kon quốc.

Nhưng mà khám ra vài cái 18 cuốn sổ ấy không phải cuốn sổ quyên tiền cất chùa, mà chúng như cuốn sổ bí-mật, người khách-trá ấy xem chừng cũng là một ay bí-mật lắm vậy.

Có phải là đảng-viên cộng-sản đó chăng chăng? Ấy là một câu hỏi đối với người khách-trá bí-mật này.

GIA-ĐỊNH

Học trò làm reo. — Mới vài ngày rày vì kêu nài việc ăn uống làm sao đó mà một bọn học-sinh trường Huỳnh-khương-Ninh ở Gia-định — đâu tối mười trò — vùng bỏ trường kéo ra hết.

BẮC-LIÊU

Chém chồng vợ. — Tên Thà là rể của hai vợ chồng tên tư Long, người đã ăn ở tại làng Gia-hội, còn chồng rể là người ở làng Gà-lâm (Sốc-trăng). Tên Thà nầy là tay cờ bạc, thường thường hay đến xin tiền bạc của cha mẹ vợ nó đã nhiều lần rồi, mà mỗi lần xin tiền, thì cha mẹ vợ nó đều có cho chẳng nhiều thì ít.

Bữa kia vợ chồng tên Thà giắt nhau về làng Gia-hội (Bắc-liêu) là cha mẹ vợ nó ở mà xin 1$00, nhưng cha mẹ vợ nó cho hai vợ chồng nó 5 p.00. Bọn vợ chồng tên Thà giắt nhau ra về, đến nửa đường tên Thà nói với vợ nó rằng sao cha mẹ cho tiền ít quá, mới mở túi ra lấy giấy bạc 5 p.00 xé nhỏ trước mặt vợ nó mà hỏ, vợ nó mới than phiền với chồng nói cha mẹ cho nhiều thì lấy nhiều, cho ít lấy ít, có sao khi thị cha mẹ nó như vậy?

Bọn vợ tên Thà trở về nhà của mẹ ruột nó, còn tên Thà về làng Gà-lâm Sốc-trăng, kế khuya bữa 8 Octobre tên Thà qua nhà cha mẹ vợ nó, quyết chém cha mẹ vợ nó hay là vợ nó. Khuya nó vô trước hàng ba nhắm chỗ cậu chàu tên Sanh đương nằm ngủ, nó sẻ chém xuống hai đầu, trúng nhằm thằng nhỏ (châu vợ nó) nằm bìa tên Sanh nầy chừng lối 16 tuổi, bai vít bên tay một khá nặng, trên chơn mày một vít, phía dưới con mắt một vít.

Lập tức chỗ thằng Sanh nầy lên nhà thương cho quan thầy cứu cấp, còn tên sát nhơn nầy đào tẩu, việc còn đương làm enquête. Thiên hạ đang gian nó 15 ngày kia tên Thà nầy cũng sẽ bị bắt mà chơi.

LONG-XUYÊN

Một người đàn bà cầm đồ rơi ở giữa đường, rồi quăng con xuống nước. — Hồm bữa 3 octobre rồi đây vào lối 7 giờ sớm mai có một người đàn bà đi cầm mà lại điều, có chừng đi đến ngày khai huê nở nhụy nên lật đật đi tới nhà thương Long-xuyên đề sinh sản, ai ngờ chị ta đi mới tới đường nhà thương rải rượt đau quặng thắc nên té xiêu ngoài lộ đường rồi mới đẻ đứa trẻ ra cả. Khi đẻ xong chị ta xách đứa nhỏ mà ném vào vũng nước, rồi đó rồi ngã ngửa bên lề huyết chảy lênh láng.

Thiên hạ đi đường thấy vậy xúm lại coi, ông lãng thương xét nên mới kêu xe kéo lại chở chị ta vào nhà nghỉ gần.

Kết tra xét ra thì mới biết người nhà đây tên Nguyễn-thị-Lánh, 22 có mặt tại tư thất vợ. Cách bữa đi đẻ đường cuối xóm mà nội một vùng ai ai cũng gọi chị ta "con cam" cả không ai biết tên họ là gì.

Khi vì thấy đứa nhỏ lên thấy là một đứa con trai rất ngộ nghĩnh, hồ đó ra mình giống như thường, nhưng bị mẹ ở quăng vào vũng nước nên nó phải chết ngẹp.

Thị-mà vẫn còn nằm dưỡng sức tại nhà thương Long-xuyên.

XUÂN-LỘC

Vì hu ăn đánh vợ chết tươi. — Hồm nay 1er Octobre rồi đây tên Nguyễn-văn-Lang, chân bò cho sở vườn cao-su Sizaurah trên Xuân-lộc có bắt vợ nó là Phạm-thị-Thời đi nấu cơm rồi cho nó ăn vì nó đói bụng lắm.

Chẳng biết vợ Lang thấy kiện với nó làm sao mà tên ấy nổi trận lôi đình rồi lại nắm đầu Thị-Thời rồi tay thì vào mặt, chưa đã vào bụng ngực lưng-lẻ. Đến khi tên Lang buông vợ nó ra thì Thị-Thời nằm lăn dưới đất mà chết.

Quan Thầy-thuốc đến khám tử-thi nói Thị-Thời bị đánh hề trái tháng, còn tên Lang thì đã bị ông Cò Xuân-lộc bắt đưa đến Tòa.

Bây giờ tên lang coi bộ hối sửa ăn năn song đã muộn.

Cũng đáng đời đứa vô-phu.

"Các quan công nhận là tốt nhất"

Có nhiều thứ rượu bắt trước rượu Tonique Tonkinois, nhưng rượu Tonique Tonkinois vẫn tốt hơn cả.

Bán tại nhà thuốc Montès nhà ba chuông, 54, Phố Paul-Bert Hanoi

Le PARFUM des HUMANITÉS

(Sử-Ký THANH-HOA)

Soạn-giả: E. VAYRAC

Dịch-giả: NGUYỄN-VĂN-VĨNH

Văn chữ Tây và chữ Quốc-ngữ đối nhau, giá mỗi quyển. . . . 2$00

Chữ Tây riêng hoặc chữ Quốc-ngữ riêng, giá mỗi quyển 1.00

Ở các tỉnh, xin đính thêm tiền cước gửi

Recommandé: 0$30 thêm 2$00

nữa 0$30 thêm 1$00

BÁN TẠI BẢN-QUÁN

HÉMOGLOBINE MONTÈS

Thuốc bổ huyết máu bổ của Quan Dược-Khoa Tiến-Sĩ

MẤT MÁU, SANH SAO

cho những người mới ốm dậy, những người sao lực, thực là một thứ thuốc bổ huyết rất thần hiệu cho những người sanh sao gầy còm

Phải nhận kỹ dấu hiệu HÉMOGLOBINE MONTÈS thì mới thực là của bảnhiệu, vì có nhiều thứ giả dối lắm.

PHARMACIE MONTÈS

PIERRE DOMART

DOCTEUR EN PHARMACIE, SUCCESSEUR

54, RUE PAUL-BERT — HANOI

Bán chiếu khách trong một tháng!!

Xe HÔNG-HÀNG và LE COQ

Bánh mạ kẽn guidon carré, 1 frein. . . . . 26$75

Guidon double frein anglais rất tốt. 28.75

Xe ô-tô cho thuê đi đường xa

Như: HÀ-GIANG, BẮC-QUANG, SAIGON, HUẾ, v. v.

Giá tính rất hạ!!!

Hỏi tại: Hiệu TRÚC-THÀNH (Phố Cửa Nam)

HANOI n° 59 bis, Rue Neyret — TÉLÉPHONE N°

Succursale TUYÊN-QUANG, n° 75, Avenue Duchesne (Phố Tam cờ)

Bán tại:

Pharmacie

CHASSAGNE

59, Rue Paul-Bert

HANOI

SIROP DOMART

Thuốc thần hiệu trị các chứng ho: như ho cảm, ho gió, ho đau cuống phổi, ho siễn, ho khan, ho lưng cơm.

CÁCH DÙNG

Người lớn cứ cách 2 hay 3 giờ uống một thìa to; trẻ con từ 10 tuổi giở lên cách 2 hay 3 giờ uống một thìa con (cuiller à café).

Uống sa bữa cơm

PHARMACIE MONTÈS

54, Rue Paul-Bert, HANOI

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường
Từ microfilms trường Đại Học Cornell

THUỐC LẬU (SANTAL MONAL)

Nhiều người cứ tưởng bệnh khi hư không can-hệ gì, cho lâm, không cần phải chữa, tự nhiên bệnh cũng khác khỏi. Khi bị bệnh thì người ta thấy bức rức khó chịu, mà khi đi tiểu tiện thì đau đớn là lùng, lúc đó uống một ít thuốc là thấy dễ chịu, đã tưởng rằng khỏi rồi. Ấy thực là lầm to vậy. Bệnh khi hư sinh ra nhiều nỗi khó khăn : Sưng bàng-quang mà sinh ra đi tiểu tiện luôn ; sưng nhiếp-hộ-tuyết mà làm cho nóng buốt nơi niệu-quản ngăn mất đường tiểu tiện. Những địch-hoàn cũng sưng lên mà làm đến tuyệt sản đi được. Các bệnh ấy làm cho đường sinh bộ, cũng là bệnh tuyệt sản và sau sinh ra ốm nặng. Người ta đã hiểu bệnh khi hư cần phải điều-trị, mà lại cần phải có thứ thuốc nào chắc chắn, thuốc nào công-hiệu. Ấy chính là thứ thuốc *Santal Monal*. Các quan lương-y đã công-nhận thuốc *Santal Monal* là một thứ thuốc rất tốt, hiện các nhà thương ở thế-giới này đã có dùng khắp cả. Thuốc này chữa bệnh khi hư thì thực là thần tình, hết đau lại tránh khỏi được những nỗi khó khăn và làm cho máu-thấy thành ra xanh, rửa sạch cái cơ-quan hẩn-thiu.

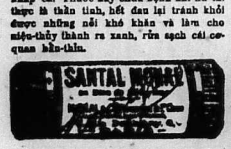

Ở các hàng bào-chế lớn đều có bán cả.

Agents d'Annonces en Europe :
L. MAYENCE & Cie
DAVIGNON, BOURDET & Cie Suc.
4, Rue Tronchet, PARIS
19, 21, 23, Laiguie 131, LONDRES

CHÈ 茶 秦

Quý khách mua thơm ngon, xin lưu-tâm chiếu-cố xơi chè chính-hiệu NINH-THÁI thời quý-khách sẽ được mãn ý.

NINH-THÁI

10, Rue des Cantonnais, Hanoi.
164, Phố Khách, Haiphong.
78, Phố hàng Trống, Nam-định.

Agences d'annonces en Europe :
SOCIÉTÉ MUTUELLE de Publicité
14, RUE ROUGEMONT, PARIS (IXe)

CÁI SẨY nẩy cái UNG

Phàm mọi bệnh, lúc đầu nhẹ nếu ta hay khinh thường. Bệnh sâu-quảng cũng vậy, trước là một mụn lóet nhỏ, sau mới loang dần ra, làm cho người đâu phải nghĩ, mất công mất việc.

Một người ở Toulouse viết cho bản hiệu rằng :

« Tôi có một cái mụn ở chân đã được hơn một năm nay, nó càng ngày càng loang ra đến nỗi không co chân lại được, đứng một lúc cũng không được. Tôi đã thử hết các thuốc buộc, thuốc đắp, vậy mà cái mụn cứ càng ngày càng loang ra

May thay có người mách cho tôi biết thuốc INOTYOL. Tôi cũng mua về thử thì ra mới bôi một lần đã đỡ, bây giờ thì khỏi hẳn. Nhờ thuốc INOTYOL nay tôi đi lại làm lụng như thường. Thực là một vị thuốc cứu thế »

Xem đó thì biết thuốc mỡ INOTYOL là thuốc công-hiệu vô-cùng để chữa các bệnh ngoài da như lở, mụn lóet, sâu quảng, ngứa, vân vân

Thuốc INOTYOL có bán ở các hiệu thuốc Bắc-kỳ.

INOTYOL

Nhà Bán-đồ « TÂM-TÂM »

Hà-nội, ở phố hàng Trống Chủ-nhật, thứ năm nào cũng có bán từ tám giờ sáng.

Chữa bệnh trước sau khỏi hối hận

Nếu biết xét đến nơi, biết vị mình cần thì sau không đến nỗi phàn nàn về đau ốm. Trước hết ta phải hiểu rằng cái then chốt của sức khỏe của ta là ở trong máu và ở trong bộ não (óc) của ta.

Khi máu kém tốt, não suy nhược, thì các bộ phận trong mình đều trì chậm lại.

Ăn uống cũng kém, dạ dày cũng yếu sức, tiêu hóa cũng không được đều hòa. Ai có chứng bệnh như thế, cứ ở yên mà chịu chăng hóa ra dại lắm ư ? vì rằng uống thuốc Pilules Pink không khỏi khăn gì mà các bệnh ấy tiêu tan hết.

Thuốc Pilules Pink thực là một món thuốc mạnh lạ lùng, bổ huyết, bổ não và bổ chung toàn thể, không thuốc nào bì kịp.

Ngài còn chưa tin ư ? nếu ngài còn phân vân tự nghĩ rằng : « Uống thuốc Pilules Pink biết có công hiệu không ? » thì đây là câu trả lời của một người cùng uống bệnh với ngài :

Bà Henriette Villemin ở Arpanans (Pháp) có viết thư rằng :

« Tôi cam đoan rằng chính thuốc Pilules Pink làm cho tôi khỏi bệnh. Đã lâu năm, tôi hay đau dạ dày và tính thần suy nhược. Tôi nhờ có thuốc Pilules Pink mà nay khỏe mạnh như thường ».

Thuốc Pilules Pink là thuốc thần hiệu để chữa bệnh suy huyết, xanh xao, suy não, thiếu lực, đau dạ dày, nhức đầu, các bệnh trẻ con đang lớn, đàn bà đến ngày hết kinh.

Có bán ở các hiệu thuốc.

NÀY THUỐC CHÍ DANH CHỮA PHONG LƯNG

THUỐC VIÊN FOSTER đã khỏi bệnh đau lưng do thận sinh ra. Lại cũng là thuốc thần diệu nhất để chữa bệnh thấp, bệnh-đau-ngang-thắt-lưng, bệnh nhức-xương, bệnh sưng-mắt-cá. Lại còn khi nước tiểu đục, hay vàng, hay nếu có chất vôi, thì nên ăng ngay THUỐC VIÊN FOSTER. Ai càng dùng THUỐC VIÊN FOSTER thì khỏi những bệnh sẽ khỏi hẳn, mà mình lại thấy khang-kiện, nhẹ-nhàng để làm việc. Các bà khi sẽ bông, huyết mạch không điều hay ngày ngắt, mỗi năm ăn sơi vai lần THUỐC VIÊN FOSTER.

Một Hộp 7 fr. 80 — **PILULES FOSTER** — Hai Hộp 14 fr.

CHỮA THẬN VÀ BÀNG QUANG

Bán tại các hàm-bào chế tây và gửi mua tại nhà H. BINAC, Phố số 25 Phố Ferdinand. PARIS.

THUỐC GIẢI ĐỘC

PEPTALMINE

chữa được

Chứng nhức đầu, nổi tịt, các bệnh tiêu hóa khổng đều, ngứa, chứng bồi hồi lên mặt, chứng buồn ngủ.

PEPTALMINE MAGNÉSIÉE

chữa các bệnh ở gan, như đau gan, đau quả mật.

THUỐC ĐẦU BỤNG

DIGESTONIC

của bác-sỹ VICENTE

là thuốc nước, trị các bệnh đầu ruột và đau dạ dày.

chữa khỏi :

Dầy bụng, ợ chua, đau bụng kinh niên, đi rửa.

Thật là một thứ thuốc vừa trị bệnh vừa bổ cho tỳ-vị.

Có bán ở hiệu thuốc **LAFON & LACAZE**
59, Rue Paul-Bert, **Hanoï**

SỔ-HỌC ĐỊA-DƯ

Đông-Pháp — Bắc-kỳ
Trung-kỳ — Nam-kỳ

Dùng trong các lớp Sơ-đẳng các trường Pháp-Việt và nhất là cho học-trò đi thi bằng Sơ đẳng yếu-lược

PHẠM-HUY-LỤC Soạn

Có địa-đồ Đông-pháp toàn-thể và địa-đồ riêng từng xứ
Giá bán : 0$50 — Tiền cước : 0$20
Bán tại Bản-quán và các hàng sách

GÂY MÓN

Thuốc SIROP de DESCHIENS có huyết bổ

Làm cho Sung tức máu mạn, ấy là một vị thuốc của các Lương-y trứ danh.
Thuốc này hiệu hơn thiên bổ tuổi và các thứ thuốc có tính sắc - Các nhà thương tại thành Paris đều dùng nó.

Nhỏ dầu PETROLE HAHN mà tóc của tôi dàng sạch sẽ và mềm màng.

NƯỚC MẠCH SUỐI LANGSA HIỆU VICHY CÉLESTINS

uống trừ lành các chứng:

Nhứt xương cốt, bình hay mắc đái, đau mình nhứt gân, đái lợn cợn có cát, đau lắc-léo.

CÁC VỊ SẴNG HIỆU VICHY-ÉTAT

SEL VICHY-ETAT — Diêm vị rút lấy trong nước mạch chế ra để pha làm ra nước suối.
PASTILLES VICHY-ETAT — Uống hai ba liều Khi ăn rồi thì đề tiêu tang.
COMPRIMÉS VICHY-ETAT — Để cho mỗi người làm ra nước mạch hơi đủ, uống cho ăn mau tiêu.

COI CHỪNG LẦM ĐỒ GIẢ MẠO, BẮT CHƯỚC

RƯỢU CỦA ÔNG CÓ DANH TIẾNG LAROCHE CHẾ RA HIỆU LÀ

QUINA-LAROCHE

THUỐC UỐNG BỔ TẠNG PHỦ VÀ TRỪ BỆNH RẾT CHẾ RA BỞI CÂY THUỐC QUINQUINA

Thuốc này bay lắm đã nổi tiếng khắp hoàn cầu, bởi không có thuốc nào bay bằng. Thuốc QUINA LAROCHE là thuốc bay hơn hết cho bổ sức lực, bổ tạng phủ, trị bệnh rết làm cho ăn uống thấy đắng, lấy làm bay vô thể gian ai không cần quên đăng.

Ai ai đang có cảng đều, nhưng là người bịnh mạn cảng đến bổ bay là sao nhỉ. Thuốc đó trị bịnh nan nhơn : bịnh hơi hướng yếu đuối, hayết sợ, bổ sức lại sức bịnh làm cho con người yếu đuối, bị trái hơn, ăn mau tóc ngủ, rết hơn ăn mới trắng, trần trở trong tì vị sắc bình đó đều đăng chế bay thuốc QUINA LAROCHE đăng.

Con ai hayết sợ vô con gái lớn đang lớn nặng đều bổ lắm khi bịnh mạnh nên, cũng như mấy bịnh kỉ trước đây đều nên uống thuốc QUINA LAROCHE.

Không người nào ở xứ bay ta mấy cũng chẳng nên quên đăng thuốc đó.

Đều bịnh kỉ trên đây thuốc đó trị lấy làm mau và chắc. Chẳng những nó trở bổi mà thứ của lại ngày sau trong mình mạnh khỏe lại thêm sức lực, ăn uống ngon có nhưng vô chừng ta giảm bớt thuốc đó đăng : Bước ngày hành các thiên thần chế ra (Liqueur de Jade) lết tạ ngỡ các người Tân cho những thứ thuốc trị bịnh hay hơn hết thảy không thuốc nào bằng.

Từ khi chúng ta bán thuốc QUINA LAROCHE thì chúng ta có đăng cả vạn giấy chứng và thư cảm ơn của mấy người bịnh và cả vạn giấy của các quan lương y khen nông lăng ta.

Rất tại thuốc nước QUINA LAROCHE là một thứ thuốc tốt lại cho người hơn hết thảy.

CÁCH DÙNG

Rượu QUINA LAROCHE phải uống từ muỗng cà phê lớn đến hai muỗng trong một ngày trong hai bữa ăn. Còn muốn trị bịnh rết thì mỗi một khắc đồng hồ uống một ly, uống 5 ly trước cơn rết 2 giờ rưỡi, thì ấy ly thứ uống trước cơn rết giờ.

Thuốc QUINA LAROCHE thường thì uống không phân nước mà khi trời nóng nực thì pha nước mà mà uống cho đỡ khát.

CONAR VÀ CÔNG-TY
Ông thầy bào thuốc hạng nhất tại Paris

MAUX D'ESTOMAC

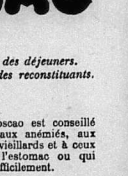

Crampes, tiraillements, pesanteurs, digestions difficiles, tous ces malaises douloureux disparaissent en quelques jours, grâce au régime du

PHOSCAO

Le plus exquis des déjeuners.
Le plus puissant des reconstituants.

Le régime du Phoscao est conseillé par les médecins aux anémiés, aux convalescents, aux vieillards et à ceux qui souffrent de l'estomac ou qui digèrent difficilement.

ENVOI GRATUIT D'UN ÉCHANTILLON

BÁN TẠ : Hiệu **GRANDS MAGASINS RÉUNIS**

Có đường mỗi hộp : 5 f 80
Valtine dề trẻ con ăn mỗi hộp : 6 f 00
Không có đường mỗi hộp : 7 f 70

Trung Bắc Tân Văn

BANQUE DE L'INDOCHINE

ĐÔNG-PHÁP HỐI LÝ NGÂN HÀNG

CÓ ĐẶC QUYỀN SÁNG LẬP RA TỪ NĂM 1875

Tư bản : Francs **72.000.000**
TỔNG CỘNG KHOẢN DỰ-TRỮ NGÂN ĐẾN NGÀY 30 JUIN 1928 : » **85.500.000**

HỘI-ĐỒNG TRỊ-SỰ :

Chánh trị-sự : M. STANISLAS SIMON, Chánh-hội-đồng trị-sự tại Đông dương và Vân-nam ;
Phó trị-sự : M. PAUL BOYER, Chánh-hội Thương-cục Comptoir National d'Escompte de Paris ;
Tổng quản-lý chủ-nhiệm : M. RENÉ THION DE LA CHAUME, Nguyên Thanh-tra Thi-chính-bộ.

TRỤ SỞ : 96, BOULEVARD HAUSSMANN, PARIS (VIIIe)

CÁC CHI ĐIỂM :

TRUNG-HOA	ĐÔNG-DƯƠNG	MỌI NƠI KHÁC
Canton	Battambang	Bangkok
Port-Bayer	Cantho	Djibouti
Hankeou	Haiphong	Nouméa
Hông-kong	Hanoi	Papeete
Kongtseu	Hué	Pondichery
Pékin	Namdinh	Singapore
Shanghai	Pnom-Penh	
Tién Tsin	Qui-nhon	
Tunnanfou	Saïgon	
	Thanh-hoa	
	Tourane	
	Vinh	

Giao-dịch khắp hoàn cầu

CÁC CÔNG VIỆC NGÂN HÀNG. — MUA BÁN TRÁI PHIẾU. — CAO THUẾ VỐN 24G ; AI HỎI SẼ TRẢ LỜI NGAY.

Điện-Lưu-Tín-Diện : INDOCHINE

GIẤY MỜI : Hanoi 58. Haiphong 26. Namdinh 90. Vinh 45. Thanh-hóa 57 (mỗi ngày thứ bảy).

© Certifié l'insertion
Imprimerie du Trung-Bắc-Tân-Văn
Le Gérant : NGUYỄN-VĂN-LUẬN